

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGYHÓRA 3 PÉNGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR. KÜLFÖLDRE A KÉTSZERES. — MEGJELNIK HETFO KIVÉTELVÉL MINDEN NAP. KIADÓ: A HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JOZSEF UT. 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20, ÉJLEL: FERENC JOZSEF UT. 49. TELEFONSZÁM: 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JOZSEF UT. 49. TELEFONSZÁM 18. ÉS 8-12. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS KÖLCSÖNÖNYTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. TELEFONSZÁM: 575.

Páneurópa

Irta: Bencze István.

Szeptember 8-án a népszövetség teljes ülése tárgyalja Briand Páneurópa (Egyesült Európa, Európai Egyesült Államok) tervét. Ez az esemény magyar szempontból különösen fontos, mert tíz év óta egyebet sem tesz Magyarország, mint egész Európa ellen csinál politikát. „Nem alkalmazkodni”, e jelszóval lehetne a Bethlen-kormány és az 1919 óta országlo összes magyar kormányok politikáját összefoglalni. A jelenlegi gazdasági válság okát a földművelésügyi miniszter ur a buza világpiacon árának alacsonyásával magyarázza. Ezzel szemben a valóság az, hogy pl. augusztus 19-én a szeptemberi buza ára a csikágói tőzsdén 18 pengő, átszámítva, a bécsi tőzsdén ugyanakkor a kész magyar buza 26 pengő körül. Tehát nem lehet azt mondani, hogy a buza világpiacon ára alacsony, ellenben meg kell állapítani, hogy a gyűlölködő gazdaságpolitika, a magas vámok és egyéb korlátozások miatt a magyar termelő nem kaphatja meg buzájáért a világpiacon árat, amiben a kormányok a hibásak, amelyek makacsul kitartanak a gazdasági elzárkózás politikája mellett.

A nemzetek közötti gyűlölködés megszüntetésére tehát ma nagyobb szükség volna, mint valaha. Ha eddig mégsem tett nagy haladást a világ Páneurópa felé, abban maguk Páneurópa hívei a hibásak: nem bírtak eléggé meggyőző propagandát kifejteni az eszme érdekében. Hogy megvalósul-e valaha az európai államok szövetsége vagy soha, az csupán attól függ, hogy az Európai Egyesült Államok profétáiban van-e annyi szent meggyőződés, hogy készek mindent kockára tenni az eszme megvalósításáért és így át tudják-e vinni rajongásukat a többi európaiakra, meggyőződésük erejével képesek-e az egész Európát szuggérálni, hiszen minden nagy történelmi cselekedet tömegszuggeráció, ahol mindig a hívők győznek a hitetlenek. Páneurópa hívei győzni fognak, ha hitük elég erős.

Türelmemre, egymás megbecsülésére nevelni Európát népcit: ez az egyetlen út és mód Páneurópa megvalósítására. Míg a türelmem szelleme urrá nem lesz Európa lakóinak többségén, addig az Európai Egyesült Államokat nem lehet megvalósítani. Óriási nevelési feladatról van itt szó. E nevelést nagyon meg fogják könnyíteni a közel jövő eseményei, amelyek egyre világosabban bebizonyítják majd, hogy Európa népei egymás jóakarata és támogatása nélkül nem tudnak élni.

Európát a népek szinte kibékülése nélkül jobb sorhoz nem segítheti semmiféle még oly üdvös állami vagy társadalmi berendezkedés sem, mit ér a legüdvösebb reform, ha Európa a gyűlölködés tüzeiben, újabb háborúk vérözönében elpusztul.

A kisebbségi kérdésnek más teljesen kielégítő megoldása nem lehet, mint az Európai Egyesült Államok. Most Románia, Csehország, Jugoszlávia ragadtak el bizonyos területeket Magyarországtól, emiatt kirobbanhat az újabb háború, az újabb háborúban esetleg Magyarország veszi vissza az elveszített részeket, akkor pedig majd Románia, Csehország, Jugoszlávia fog készülni új háborúra. S ez így fog menni, míg valamelyik vagy valamennyi ellenfél el nem pusztul, mint a peloponnesosi háború alatt Görögország. Továbbá Közép-Európában és a Balkánon annyira elkeveredve él sokféle nép, hogy igazságos határokat húzni nem lehet, akár magyar, akár jugoszláv, román, cseh impérium alatt, de mindig lesz kisebbség, így mindig lesz ok a háborúra. Itt csak egy

megoldás van: felszabadítani az európaiakat a jelenlegi államok elnyomása alól és az egységes, szabad Európa polgáraivá emelni.

Az Európai Egyesült Államoknak leggyakrabban azt vetik ellene, hogy állandósítaná a mai határokat. Sőt ellenkezőleg: lassan-lassan láthatatlanná tenné a határokat Európában. A határok nem szűnnek meg, hanem épp úgy elveszítik jelentőségüket, mint pl. Hajdu- és Szabolcs vármegye között.

Vannak, akik azt állítják, hogy az Európai Egyesült Államokban az erősebb államok, pl. Franciaország és szövetségesei, el fogják nyomni a gyöngébbeket, így Magyarországot. Erre a válasz az, hogy az Egyesült Európa meg sem valósul addig, amíg Európában a népek között a türelmesség nem foglalja el a gyűlölet helyét, ha pedig ez megtörtént, szó sem lehet többé elnyomtatásról, épp oly kevéssé, mint pl. a Németbirodalomban, ahol a porosz

nem nyomja el a bajort vagy a szász, vagy az Amerikai Egyesült Államokban, ahol pl. Texas nem nyomja el a kisebb Arkansast. Miért nem nyomja el az Észak-amerikai Egyesült Államokban vagy más szövetséges államban az erősebb tagállam a gyöngébbet? Azért nem, mert belátja, hogy ha békeességben együtt működnek, mindenik jobban jár. E belátás hozza létre az Európai Egyesült Államokat is s ez fogja fentartani, vagy pedig létre sem jön és Európa elpusztul.

A határok láthatatlanná tétele, lassu lebontása nem jelentené a magyar nemzet pusztulását, beolvadását nagyobb népekbe, hiszen az egységes, határok által nem szaggatott integer Magyarországon a magyar nemzetben belül is voltak: székelek, palócok, kunok stb. egymástól eltérő tulajdonságokkal, szakásokkal, sőt nyelvvel és egyiket sem fenyegette a beolvadás. Az Egyesült Európa épp a kis nemzetekre jelentené a legnagyobb áldást,

mert ezután nem nyomhatnák el, nem irthatnák ki őket a nagyok, védené őket az Európai Egyesült Államoknak kicsiny és nagy államra egyaránt kötelező, egységes jogrendje s e jogrend alapja: a béke és együttműködés szükségességének tudata.

Az Egyesült Európa tényleg már meg is van: kulturánk, vallásunk ugyanaz, fajlag is egységes Európa minden népe — a magyar is annyira elkeveredett germán, román és főképp szláv elemekkel, hogy nem különbözik lényegesen Európa többi népétől — a gazdasági egység pedig napról-napra hatalmasabban érezteti hatását: gazdaságilag azért ment tönkre Európa, mert ezt az egységes, szorosan összetartozó területet darabokra tépték s az egyes darabokat egymástól elzárták.

Európa népei ma még nem igen akarnak tudni összetartozásukról, de a Szükség, a világ ezen leghatalmasabb királya majd észretériti őket lassanként.

Elfogta a rendőrség a magyarországi kommunisták vezérét, Földes Pál textilgyári igazgatót, akinek jelentékeny része volt a szeptember elsejei zavargások előkészítésében

A csepeli posztógyár 1400 pengő fizetésű igazgatójának hat szobás lakásában tartott házkutatás alkalmával rengeteg kommunista röpiratot találtak

Budapest, szept. 5. A budapesti rendőrség politikai nyomozócsoportja szeptember 3-án a Rádai uccai tejcsernokban elfogta a budapesti kommunisták egyik vezérét, akinek a szeptember elsejei zavargások megrendezésében jelentős része volt. A politikai osztály detektívjei a tejcsernokban tettenérték, amikor a szeptember 6-iki tüntetésre vonatkozó utasításokat átadta egy másik kommunistának. Az elfogott vezér, Földes Pál, 36 éves mátészalkai születésű, a csepeli posztógyár technikai igazgatója. Földes 1400 pengő havi fizetése van

s aki bevallotta, hogy a kommunisták magyarországi pártjának vezetője. Társa, akit a rendőrség elfogott, Récei Árpád munkás, aki a politikai osztályon régóta ismert kommunista. Földes Pál hat szobás lakásán megtartott házkutatások alkalmával kommunista röpiratoknak, folyóiratoknak, könyveknek és utasításoknak tömegei, röpcédulák kéziratjai kerültek kézre s megtalálta a rendőrség Földes Pál birtokában a szeptember 6-ra szóló röpcédulák stencijét is. Földes Pál közös háztartásban él Fink Emma nevelőnővel, aki 52 éves nővel, aki neki

a kommunista munkában segítő társa volt s akit a rendőrség szintén előállított. Földes ezelőtt Bécsben lakott, ahol hasonló szakmában dolgozott. Megállapítást nyert, hogy a bécsi gyárban jóformán teljesen kommunista alapon működött. Bécsben mint olyan embert ismerték, aki Kun Bélával, Lukács Györggyel és más kommunista vezetőkkel állott összeköttetésben. Földes már 1919-ben is szerepelt, amikor Mátészalkán a szovjet politikai megbízottja volt. A politikai osztály a három kommunistát átkísértette a bírósági osztályhoz.

Ujból erősen fenyegeti a tifuszbajrárvány Debrecen

A városi tífuszbeteg gondozó körül — Vita a főorvosi jelentésnél Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén

Debrecen város közigazgatási bizottsága pénteken délután dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöklésével tartotta meg szeptember havi rendes ülését, amelyen a Debrecen város egészségügyi viszonyairól szóló szakelőadói jelentéseket hallgatták meg.

A főorvos jelentése.

Vargha Emil dr. tb. tiszt főorvos jelentése szerint 1930. év augusztus havában Debrecen város közegészségügye rosszbabodott. Népmozgalmi tekintetben a júliusi arányokhoz viszonyítva nagy visszaesés állott elő, mert a júliusi 8.73 ezrelék szaporodási arányszám 3.13 ezrelékre esett le. Bár a születések abszolút száma csaknem elérte a múlt havat, a halálozás számának rég tapasztalt növekedése hozta létre ezt az eredményt.

Az összes születések száma 252, az összes halálozások száma 225-öt tett

ki, a szaporodás 27 volt összesen.

Halvaszületés 22, vetelés 53 volt. Ezek a statisztikák azonban nem tükrözik vissza híven Debrecen város közegészségügyének képét, mert nagyon rontja a klinikák s egyéb gyógyintézetekben elhalt vidéki betegek halálosaetének száma. Ebben a hónapban is 39 vidéki halt meg a debreceni gyógyintézetekben, amely számnak legnagyobb része a születés rovására esik. Tulajdonképpen helyes képet csak akkor nyerhetnénk, ha a vidéken elhalt debreceni lakosok számadatait is ismernénk, mert ebből tudnánk meg pontosan, hogy mégis mennyi debreceni ember halt meg havonta. Hivatalosan azonban ezeket az adatokat nem érvényesíthetjük, mivel csak az itt anyakönyvezett halálzási adatok az irányadók. Jóllehet azonban arra gondolnunk, hogy Debrecen kívül nem halván meg annyi, mint amennyi vidéki Debrecenben, a születési arányszám mindig

jobb, mint az előirt kiszámítás szerint nyújtott eredmény.

Fertőző megbetegedés augusztusban 103 volt, ugyanannyi, mint júliusban,

csak az elosztás változott. A hasihagymáz, meg a roncsoló toroklob emelkedőben volt. Hasihagymáz júliusban 5, augusztusban 29 volt, roncsoló toroklob júliusban 15, augusztusban 27.

Hevenyfertőző megbetegedés augusztus havában: roncsolótoroklob 27, 4 halálzással, vörheny 18, kanyaró 5, számarhurut 15, 1 halálzással, bárányhimlő 2, hasihagymáz 29, 2 halálzással, vérhas 1, járványos fültömrigylob 2, gyermekágyi láz 4, 2 halálzással.

A tifusznak újból való előretörését azt sejteti, hogy a tavalyi méretek mögött nem fog elmaradni, már pedig a tavalyi tifuszbajrárvány 80 százalékkal multa felül az előző évek átlagát.

Téli meleg iskola ruha 12 pengőtől feljebb Budapesti Ferfiruha Áruházban Csapó ucca 6. sz. alatt.

Ezt az is igazolja, hogy szeptember 1-ig 80 tifuzesetünk volt, míg tavaly 77.

Méltóságos Főispán Ur! Tekintetes Közigazgatási Bizottság! Tavaly fel voltunk készülve a tifuzszeptember, október s novemberi hullámainak felfogására, mert a klinikán, ha nem is elegendő, de mégis valamennyi ágyat tudtak juttatni Debrecenre számára, októberben pedig sürgősségi beállítottuk a régi kórházban a járványkórházat. Augusztus 25-én megtekintvén személyesen a kórházat s az egyetem belklinikai férőhelyeit, szomorúan kellett megállapítanom, hogy

a kórház berendezési munkálatai nem haladtak annyira előre, hogy az szeptemberben megnyitható legyen, a belklinikai épülete pedig átalakítás alatt van s 36 férőhely vonatott ki a forgalom köréből, amiből csak egy 18 ágyas kórtermet nyitottak meg szeptember 1-én. Ez az állapot nem maradhat így.

Nem várhatjuk ennyire készületlenül a közelgő járványt. Már is naponta kapom tiszti orvosaimtól a jelentéseket, hogy a beutalt tifuzosok számára nincs hely. A tifuzs továbbterjedésének legfőbb útja a kontakt fertőzés. Ez hinti szét az egész városban a tifuzsot, még oda is, ahol, mint a belvárosban, egészséges vizet szolgáltató ivóvíz s zárt csatorna-rendszer van. Minden tifuzeset, hol az szigoruan el nem különíthető, okvetlen kórházi kezelésre utalandó be, mert jelen helyzetünkben el lehetünk készülve, hogy a tavalyi 474 tifuzeset méreteiből s ez évi megbetegedések számaiból következtetve,

kórházi elhelyezés híján a kontakt fertőzés útján egy nagyméretű helyi járvány képében robbanhat ki.

Nem nélkülözhetjük tehát a kórház fertőző pavilonjának legsürgősebb megnyitását, melyre vonatkozó kérésünket már most szeptember első napjaiban szorgalmaznunk kell a népjóléti és munkaiügyi minisztériumtól, mert ellenkező, esetben abban a helyzetben leszünk, hogy a klinika kevés férőhelyét lefoglalja a vidék, Debrecen számára pedig nem lesz még hely a kórházi munkálatok jelenlegi folytatása mellett.

A nevezetesebb halálokok közül volt: hevenyfertőző betegség 9, gümőkór 17, rák 15, görcsök 5, bélhurut 34, erőszakos halál 9, öngyilkosság 3. Amint látjuk, a bélhurut augusztus hónapban 34 esettel 14.6 százalékkal grasszált. Ennek oka a nyári melegen, légyintvázión s gyümölcs-élvezettel való visszaélésen kívül népján tudatlansága, elmaradottsága s minden felvilágosító törekvással szemben tanusított macakcsága, amit nem ment a gazdasági viszonyokra, a szegénységre való hivatkozás, mert hisz télen nagyobb szegénység van, mégis alig van gyermekbélhurut halál.

A gyógyintézetekben kezelték közül meghalt 64 helybeli és 39 vidéki, összesen 103. A kózalapok terhére gyógykezeltetett 435 beteg, kik közül fennjártó 394, fekvő 41 volt. A szegényházban ápolottatott 184 egyén, eltávozott 1, meghalt 3, ápolás alatt maradt 180, beteg volt 33. A kerületi szülész nőknél összesen 16 szegény szülésük volt. A Stefánia Szövetség védőintézetében 1418 csecsemő és gyermek-beteget kezelték, összesen 1859 rendelésben. A mentőknek volt összesen 299 esete, igénybevetetett a hatóságok által 106, magánosok által 193 alkalommal.

A vízvezeték vize kifogástalan volt.

A tifuzs és tbc.

A jelentéshez dr. Brunner Lajos szólott hozzá, megdöbbenését fejezve ki, hogy

a fenyegető tifuzsjárvány leküzdésére még nem történtek meg a szükséges intézkedések.

Helyesli, hogy a népjóléti minisztériumhoz forduljanak, de valami könnyebb és gyorsabb módot is ki kell találni ennél.

A felszólalás második részében elmondta, hogy levelet kapott, amelyben az orvosi kart s Debrecen város közegészségügyi és közigazgatási bizottságát teszik felelőssé azokért az állapotokért, amelyek a városi tüdőbeteg gondozó körül uralkodnak. A levélben elpanaszolják, hogy a tü-

dőbeteg gondozó a Meszena uccán van, amely kövezetlen lévén, nagy portenger, annyira, hogy

ha egy szekér végigmegy az uccán, utána órákig nem oszlik el a szürke por a levegőből.

A gyermekeket az ottani lakosok már ki sem merik engedni az uccára, sem az ablakokat kinyitni, mert a tüdőbeteg gondozót látogatók köpete a porral felszáll és fertőz. Ő kötelességének tartotta a panaszos levél nyomán a helyszínen való tájékozódást és bár sajnálatára a diszpanzér akkor nem volt nyitva, amikor ő ott járt, annyit megállapíthatott, hogy

a Meszena ucca valóban portengerben uszlik, ott nem európai állapotok vannak s maga az intézmény is megcsufolása mindannak, amit egészségügyi intézmény néven lehet nevezni.

Az épület teljességgel nem megfelelő, a berenák düledeznek, az egész ház valószínűleg nem is alkalmas lakásra s ahogy az ablakon keresztül benézett, annyit látott,

hogy az intézmény berendezése is kifogás alá esik. Ezen az állapotban valóban sürgősen segíteni kell.

Bögel József dr.: A szegény tüdőbetegnek jó táplálékot és tiszta szobát kell adni. Kétségtelen, hogy az Augusztia sanatórium a szegény néprétegek részére készült, mennél hamarabb vissza kell adni tehát eredeti hivatásának.

Nem célravezető az, ha a városházán tartanak propaganda előadásokat a tifuzs ellen, ezekkel ki kell menni a külsőségre.

A köztisztasági vállalat telepe körül lehetetlen állapotok vannak, ott százával kapargálnak az emberek a szemétkben. Az építkezési engedélyek kiadásánál pedig, különösen a külsőségen, a latrinára nagyobb gondot kellene fordítani.

Vargha Emil dr. tb. tisztifőorvos kijelentette, hogy az elhangzott kívánásokról referálni fog dr. Láng Sándor tisztifőorvosnak s miután a népjóléti minisztériumhoz való fordulásról szóló javaslatot elfogadják, a jelentést tudomásul vették.

Kállay államtitkár tájékoztató tárgyalásokat folytatott a tőzsde vezéreivel a buza árzuhanása tárgyában

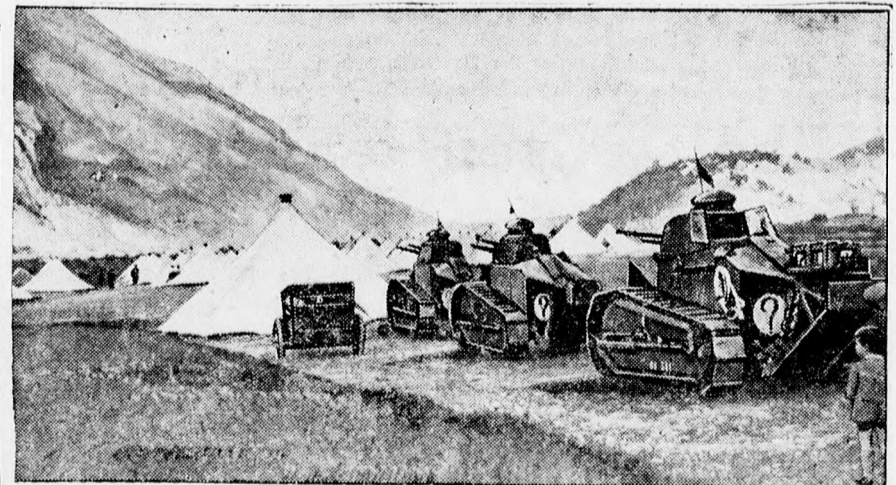
A kereskedelem mindent megtett a buza értékesítése körül, különösebb intézkedésekre sem ok, sem lehetőség nincs — mondták a tőzsde emberei

Budapest, szeptember 5. Kállay Miklós kereskedelmi államtitkár ma este magához kérette a tőzsde elnökét és alelnökét és velük a gabonaár hanyatlásával kapcsolatos kérdésekről tárgyalást folytatott és arra kérte őket, tájékoztassák fel előtte a tőzsde álláspontját ebben a kérdésben. Nyugtalanogott kelt ugyanis az a körülmény, hogy

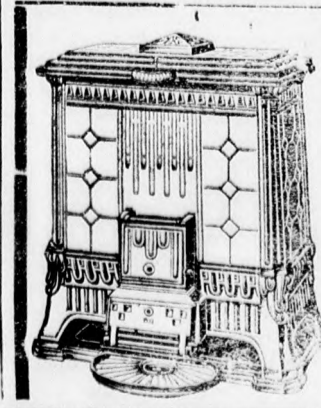
a külföldi jegyzéseket s így a magyar gabona árát talacsónynak találják és annak okát többnyire belső helyt nem álló körülményben vélik megtalálni.

Amidőn a tavasz folyamán a gabona-kérdéssel kapcsolatosan a kormány az érdekeltségekkel tárgyalt, a tőzsde álláspontja az volt, hogy a belföldön a legkedvezőbb árat, a világparitási árat legjobban a tőzsde és kereskedelem szabadságának biztosítása állandó-

síthatja. Megbeszélés tárgyává kellett tehát tenni, hogy a tőzsde és szabadkereskedelem mai működésében nincsenek-e olyan hibák, amelyek az utóbbi

Tankok táborozása a francia had gyakorlatokon az Alpések tövében.

Salgótarjáni gyártmányú „Perpetuum” és „Kalom” folytonégő kályhák nagy választékban kaphatók Sesztina Lajos vasnagykereskedésében Debrecen.

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló 25 szelvény és 1 pengő

Infektáció ellenében egy hónapig használhatja A Debreceni Független Újság szelvény

KÖLCSÖNKÖNYVTÁRAT

202

hetek árzuhanásának okai között szerepelhetnek. Hasonlóképpen szeretik a bolettát is összefüggésbe hozni a buza tőzsdei és exportárának alakulásával. Ezekre vonatkozólag egyhanguan alakult ki a megbeszélés során az a vélemény, hogy

a bolettarendszer bevezetése az esetleg szórványosan előfordult, de hatáskorban teljesen jelentéktelen zökkenőktől eltekintve a kereskedelem szabad működését semmi módon sem akadályozta.

valamint hogy csak a teljes tájékoztatásig tételizheti fel azt, hogy a boletta és a gabonaárak kialakulása között összefüggés lehessen. Ennek az összefüggésnek mesterséges megteremtésére sincs semmiféle lehetőség.

A tőzsde képviselőinek változatlanul fennáll az az álláspontja, hogy

a normális kereskedelmi tevékenység semmit sem mulasztott el a buza értékesítése körül

és kizárólag az általános gazdasági helyzet, a külföldön állandóan fokozódó minőségi kivánalmakkal és egyéb hatásokban átmenetileg érezhető körülményekkel hozzák összefüggésbe az egészségtelen áralakulását a gabonamiéknél. Ezért

nem látják semmi szükségét, sem lehetőségét különösebb intézkedéseknek.

Az értekezlet informatív jellegű volt és azon részt vett Prónay György báró földművelésügyi államtitkár is.

Felszólalás az egyetemi villamos szakasz viteldija ellen és a homokkerti közúti közlekedés megnyitása érdekében

Debrecen város közigazgatási bizottságának pénteki ülésén a polgármester jelentéséhez dr. Bögel József szólott hozzá, kifogásolva, hogy a nagyverdei klinikai villamosvonalon nyolc filléres pótijegyet szednek, ami a klinikára kimenőknek és onnan bejövőknek tizenhat filléres megterhelést jelent. A HÉV ebből évi 40.000 pengőt vesz be, viszont az egész pályaeépítés 140.000 pengőbe

került, így ez rövid pár év alatt amortizálódik. A nyolc filléres póti jegy engedélyezését indokolatlannak tartja s kéri, hogy a legközelebbi közgyűlésen vigyék be ezt az ügyet és döntsenek a nyolc filléres póti jegy szedése ellen. A nagyverdei parkot is azért látogatják kevesen, mert drága a villamosjegy, az egész nagyverdei vonalat két szakaszra kellene beosztani, úgy hogy a szakaszhatár a Margit-fürdő—Kórház előtt legyen. Ami a homokkerti villamos ügyét illeti, a Szabó Kálmán uccát feltétlenül ki kell kövezni, akár villamos lesz, akár autóbusz. A HÉV hajlandó kölcsön adni a burkoláshoz szükséges összeget, megmondható a város részéről, hogy a munkanélküliség enyhítésének érdekében ne fogadják-e el ezt az ajánlatot, mert így már az ősszel ki lehetne burkolni a Szabó Kálmán uccát. A homokkerti azért ragaszkodnak a villamoshoz, mert attól félnek, hogy az autóbusz rendetlenül járna és ha esetleg kevés utasok lennének, akkor beszüntetik. Kéri, hogy hozzák junktimba a nyolc filléres klinikai jegyet a homokkerti villamossal és mindkét kérdést tárgyalják a szeptemberi közgyűlésen.

Zöld József tb. polgármesterhelyettes: A nagyverdei ingavonalat annak idején a klinika kérésére építették s akkor nem iktatózott meg senki a nyolc filléres póti viteldijon. Később a HÉV 1700 méter hosszú szakaszt épített meg s ezen a szakaszon alkalmazta a nyolc filléres jegyet, ami tehát nem novum. Annak idején a Nagyállomástól a Nagyerdőig csináltak szerződést a HÉV-vel, új vonalra új megállapodást kellett csinálni. A megállapodás csak ideiglenes.

RISKÓ KOSSUTH U. 3. szücsműhelyében szőrmebundák elsőrendű anyagból készülnek.

amennyiben a város és a HÉV nem tudnának megegyezni, a kereskedelmi miniszter dönt. Tévedés, hogy a vonalra befektetett összeg négy év alatt amortizálnék, a HÉV-nek vannak olyan vonalai is, amelyekre ráfizet. Így csak három és fél százalékot tud fizetni osztalékként. Azt el kell ismerni, hogy a debreceni villamos tiszta, jó karban van és a személyzet udvarias.

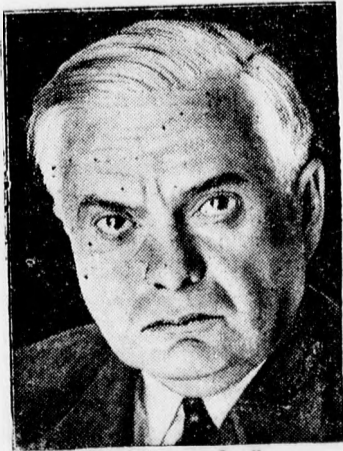
A Szabó Kálmán uccai villamos ügyében áprilisban volt a közigazgatási bejárás, hogy villamost csináljanak-e vagy autóbust, ez a közgyűlés elé tartozik, e pillanatban még a saját álláspontját sem tudja megmondani. Az azonban tény, hogyha villamost létesítenek, ez a megváltásnál nagy összeget jelent. Az autóbust mindenesetre könnyebben mozog, a menetrend tekintetében pedig nem lehet aggály, mert azt be kell tartani. A kövezést a téglavetői telkek eladásából csináltatja meg a város. A szerződések aláírása folyik, ha elég fedezetre való szerződés lesz, akkor erre kölcsönt vesznek fel. Kijelenti, hogy nem három, hanem hét ucca burkolását tervezik ebből az összegből. Arra nem tud ígéretet tenni, hogy az ügyet a legközelebbi közgyűlésre beviszi.

Bögel József dr. rövid válasza után az elnöklő dr. Hadházy Zsigmond főispán kijelentette, hogy sem vitának, sem határozathozatalnak helye nincs, mert a felszólalás tulajdonképpen napirend előtt történt.

Csehszlovákia és Románia magyarellenös politikája

A Nagyvárad című lap kimutatást közöl arról, hogy míg Csehszlovákiában a németiség az állam részéről bőkezűséget és politikai engedményeket élvez, addig a magyar kisebbségek a politikai elnyomás spanyol eszmájában szoronganak. Csehszlovákia az ukrán és orosz emigránsoknak akadémiát nyitattat s az állami középiskolákban olyan tanárok tanítanak, akik egyáltalán nem tudnak magyarul. A Nagyvárad c. lap megállapítja, hogy Csehszlovákia eljárása nem lepheti meg az erdélyi magyarságot, mert a szintiszta székelyföldön és Erdély magyar részeiben hasonlóképpen üldözik és szorongatják a magyar kisebbségeket. Csehszlovákiában 1925-ben 112 ezer magyar gyermek látogatta a magyar tannyelvű népiskolákat, 1928-ban már 68 ezerre apadt le az iskolalátogatók száma. Romániában hasonló a módszer, mert az iskolák elnéptelítésével és a rettenetes terhekkel akarják az iskolafentartókat reászorítani arra, hogy a magyar iskolákat bezárják.

A LEGOLCSÓBB ÉS LEGJOBB SZÓRAKOZÁS A JÓ KÖNYV. IRATKOZZON BE TEHAT MÉG MA A DEBRECENI FUGGETLEN UJSÁG KÖLCSÖNKÖNYVTARÁBA.

Dr. Robert Jenő,

a magyar származású világhírű berlini színházigazgató, akit most a francia becsületrenddel tüntettek ki. Dr. Robert Jenő volt az, aki a háború után először rendezett Párisban német vendégjátékokat és megszervezte Németországban a francia vendégzerepléseket.

a legerősebb strapa

26—27 sz. 28—30 sz. 31—33 sz.
P 9.50 P 12.— P 14.50
34—36 sz. 37—39-ig
P 17.— P 19.50

Minden pár iskolacipőhöz egy tolltartó ajándék.

Piac ucca 16. sz. (Alföldi Takaréknál)

A Justice for Hungary még nem startolt óceáni utjára

London, szept. 5. A Reuter iroda ma este 21.09 órakor newyorki tudósítóiától táviratot kapott, amely szerint a magyar repülőgép még mindig Detroit-ban van.

Példátlanul aljas politikai aktalopást lepleztek le Budapesten

A főváros két tisztviselője nyugdíjas állás ígéretével rá akarta birni az ellenzéki Friedrich-párt egyik alkalmazottját bizalmas és fontos akták ellopására — Az egyik tettes, aki Buday Dezső ébredővezér titkára, megszökött a detektív karjaiból

Budapest, szeptember 5.

Ma délután félegy óraker politikai háttérű aktalopási kísérlet történt a Friedrich-párt Petőfi Sándor uccai párhelyiségében. Két fővárosi tisztviselő, az egyik a IX. kerületi előljáróság anyakönyvi hivatalának, a másik az élelmiszerüzemnek tisztviselője, el akarta lopni a Friedrich-párt választási aktáit, de rajta csapték őket és már a főkapitányság épületében őrizetben vannak.

Két héttel ezelőtt a Friedrich-párt Petőfi Sándor uccai párhelyiségének egyik tisztviselője, Sztancsik Gyula érdekes bejelentést tett Weisz Konrád volt nemzetgyűlési képviselőnél, a párt egyik elnökénél.

— Elnök ur, mindent elmondok öszintén. Két ismerősöm, — két fővárosi tisztviselő —

rám akarnak birni, hogy segítsek nekik a párt választási aktáinak megszerzésében és ha a dolog sikerül, nagyszertű álláshoz juttatnak engem.

En színel belementem a dologba és megbeszéltem velük, hogy alkalmas pillanatban rendelkezésükre állok.

Weisz Konrád megdöbbenve hallgatta a fiatal tisztviselő bejelentését. Azután felszólította, hogy

továbbra is tartsa fenn az érintkezést

a két fővárosi tisztviselővel

és ha feljönnek a párhelyiségbe az aktákért, legyen segítségére a leleplezésben.

Két hét telt el azóta és a keresztény nemzeti pártkörben izgatottan várták a fővárosi tisztviselők előre bejelentett látogatását. Ma délelőtt tíz óraker telefonhoz hívták Sztancsik Gyulát.

— Halló, itt Sz... mérnök beszél (a mérnök nevére nem emlékszik pontosan Sztancsik Gyula). Kérem, Sztancsik ur, ma délben meg kellene csinálni a dolgot.

— Nyugodtan jöhetnek — felelte Sztancsik. — Nincs senki a szobámban. Az aktákat már előkészítettem.

Öt perc sem telt el, belépett az ajtón a vendég.

Sztancsik elővette íróasztalából a Friedrich-párt választási iratait és teletölte vele a vendég aktatáskáját.

Már nem fért több akta az aktatáskába, mire a látogató a zsebeit kezdte tömöködni az iratokkal.

Sztancsik csak ezt a pillanatot várta. Az ajtóhoz rohant, kitérta és kiáltozni kezdett:

— Itt vannak, elnök ur, itt vannak!

A szobába ekkor berohant Weisz Konrád, Nikelszky Zoltán, a párt igazgatója és Pekló József tisztviselő.

— Le vagytok leplezve! — kiáltotta Weisz Konrád.

Az aktákkal teletömöt ember halálsapadban állt a szoba közepén.

Néhány aktát még a kezében is szorongatott. A zsebei duzzadtan mutatták, hogy ott is akták vannak, a párt választási hadjáratának féltve őrzött aktái.

— Kinek a megbízásából tette? Miért tette?

A fővárosi tisztviselő szótlanul állott a kérdések keresztútjében. Nem felelt.

Most megint kinyílt a szoba ajtaja és gyanútlanul belépett az aktaügy másik szereplője, az élelmiszerüzem egyik tisztviselője. Megbeszélés szerint

követte társát, még nem tudta, mi történt.

Ekkor végre megszólalt az első: — Kérem, én ártatlan vagyok.

Ő vett rá mindenre

— és a társára mutatott, aki nem szólt egy szót sem.

A két tisztviselőt leültették a szobában, Weisz Konrád pedig a telefonhoz sietett s

bejelentette az ügyet a főkapitányság központi ügyeletén, ahonnan azonnal detektívet küldtek ki

a pártkörbe. Weisz Konrád átadta a detektívnek az időközben elkészített bűnvádi feljelentést és a detektív megindult a két tisztviselővel a főkapitányság felé.

Csak az ajtóhoz értek és itt újabb fordulat történt. Az egyik

kirántotta magát a detektív kezei közül, hatalmas ugrásokkal lerohant a lépcsőn

és mielőtt a detektív magához térhetett volna a meglepetéstől, már el is tűnt a Petőfi Sándor ucca járókelei között.

Munkatársunk megkérdezte Weisz Konrádot, mi a véleménye a történetekről:

— Még mindig a konsternáció hatása alatt vagyunk. Örülünk, hogy sikerült leleplezni a két embert. Már meg is tettem a bűnvádi feljelentést ellenük lopás, megvesztegetés kísérlete és okirathamisítás

büntette miatt.
Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy itt tulajdonképpen nem ezzel a két megtévedt emberrel állunk szemben.

A rendőrségi nyomozás hivatott megállapítani, kinek állott érdekében megszerezni a Friedrich-párt aktáit és ki adta a megbízást a két tisztviselőnek.

A késő éjszakai órákban a rendőrség még mindig lázasan nyomoz az eltűnt Buchelt után, azonban eddig még nem sikerült kézrekeríteni.

Fővárosi politikai körökben óriási izgalommal tárgyalnak erről a botrányos ügyről és nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a ténynek, hogy Buchelt Jenő, aki az egyik fővárosi hivatalnak főtisztje, egyben magántitkára Buday Dezső országgyűlési képviselőnek, aki a fővárosi törvényhatóság jobboldalának egyik vezetője Wolff Károly mellett.

Versenyárgyalások

Tanszerek szállítása, Debrecen iparostanonciskola szept. 8.

Járdaburkolat építése Nagykálló község szept. 10.

Tatarozási munkák, Debrecen város polgármestere szept. 10.

Zabszállítás, M. kir. földmívelésügyi minisztérium szept. 11.

Szénszállítás, Hajdúháza város szept. 12.

Tatarozási munkák, Dohányjövődék igazgatóság Budapest szept. 15.

Élelmiszerek szállítása, Debreceni Közrendészeti Kórház szept. 18.

A hajduszoboszlói gyógyvíz értékesítése, Hajduszoboszló Villamosműve igazgatósága okt. 1.

Utépités, Nyiregyháza m. kir. államépítészeti hivatal okt. 2.

SZOMBAT, SEPTEMBER 6.

Budapest.

9.15: A rádió házikvartettjének hangversenye.

9.30: Hírek.

9.45: A hangverseny folytatása.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. Vizállásjelentés magyarul és németül.

12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: A m. kir. 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye. Karnagy: Fricsey Richárd. Különféle nemzeti indulók. I. sorozat. 1. Vasváry: Nemzeti színek alatt (magyar). 2. Rivelli: A rivederci (olasz). 3. Ganne: Lotharingi (francia). 4. Mirno Colo-Fricsey: Dobrudzanszky kraj (bolgár). 5. Silva: San Lorenzo (argentinai). 6. Komzák: Andreas Hoffer (osztrák). 7. Fucik: Triglan (szlovén). 8. Donáth: Harb ül Islam (török). 9. Blankenburg: Mit Paradem Flaggem (német). 10. Pryor: Torreador (spanyol). 11. Sousa: The Stars and Stripes (amerikai). 12. Linka: Souvenir de Rákóczi (magyar).

12.25: Hírek.

12.35: A hangverseny folytatása.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.

2.30: Hírek, élelmiszerek.

3: Piaci árak, árfolyámhírek.

4: Fábry Frigyes felolvasása: „Széchenyi és a Vaskapu szabályozása.”

4.45: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés, hírek.

5: A Szociális Missziótársulat előadása.

5.30: Az Első Magyar Citerakör hangversenye. Vezényel: Bundschuh István.

5.30: „Mit üzen a Rádió?”

7.30: Operettelőadás a Studióból. „Sybill.” Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Martos Ferenc. Zenéjét szerette Jacobi Viktor. Rendező Rátkai Márton. Karnagy Nádor Mihály. Az első felvonás szünetjében: Ügetőversenyeredmények.

Utána: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Hírek.

Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának hangversenye.

KÜLFÖLD:

Bécs. 11: Csóka-zenekar. 1: Derüs gramofon. 5.40: Zongorahangverseny.

Berlin. 5.30: Rádiózenekar. 8: Fuvós hangverseny.

Belgrád. 12.30: Déli zene. 6: Kávéházi zene.

Frankfurt. 7.30: Rádiózenekar. 8.15: Milöcker: Az elátkozott kastély c. operettje.

Kassa. 12.30: Déli zene. 8.05: Katonazene. 9.05: Táncczene.

London. 6.45: A budapesti trió játéka. 7.30: Diákdalok. 8: Szimfonikus hangverseny. 9.20: Táncczene.

Milánó. 7: Kis hangverseny. 9.15: Vegyes hangverseny. A műsorban Svéd Sándor magyar baritonista magyar nótákat énekel.

München. 8: Köhler Fridolin cigányzenekara. 8.45: Szórakoztató zene. 10.20: Kávéházi zene.

Párizs. 7.35: Amerikai dalok. 8: Citera. — 9.10: Fuvós zene. 10.25: Vendégül zene.

Róma. 5.30: Hangverseny. 9: Könyvi zene. 11: Jazz.

Őszi angol szövetségülönlegességek harisnyajudonságok megérkeztek

u. sz. szalon **MOSKOVIITS JÓZSEF** harisnykülönlegességek
Telefon: 11-72. PIAC UCCA 41.

Megjelent a hivatalos lapban dr. Révész Imre egyetemi tanári kinevezése

Budapest, szeptember 5. A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a debreceni Tisza István Tudományegyetem református hittudományi karán megüresedett egy-

háztörténelmi tanszékre dr. Révész Imre debreceni lelkész, egyetemi magántanárt nyilvános rendes tanárrá nevezte ki.

Beletörte bicskáját ellenfele koponyájába

Tarr Imre sajtóabai munkás ez év januárjában elment Rencz Miklós barátjával Vadnai István pincéjébe, ahol italozni kezdtek. Nagyobb mennyiségű ital elfogyasztása után Tarr összeveszett Vadnai Istvánnal és szidalmazták egymást. Tarr nagy mérgesen kijelentette, hogy nem iszik tovább egy asztalnál Vadnaival és dühösen elhagyta a pincét. Néhány perc múlva Vadnai is elment, de nem tudott kiemenni az ajtón, mert a pincelejártnál meghúzódó Tarr olyan erővel döfte kését Vadnai fejébe, hogy a penge beletört a koponyájába. Vadnai eszméletlenül zuhant le a lépcsőre. Tarr, aki

igen részeg volt, a csonka késszel megégszer megszurta Vadnait, majd ráült a mellére és dalolni kezdett. Nagyon részeg volt és az elősiető Rencz alig tudta elvonszolni Vadnai testét.

Tarr Imre ellen megindult az eljárás súlyos testi sértés címén. A miskolci törvényszék tartotta meg az első tárgyalást a bűnygyben és Tarr Imrét elítélte az enyhítő körülmények figyelembe vételével nyolc hónapi börtönrre. Felelősségét folytán az ügy a tábla elé került, amelynek büntető tanácsa a pénteken megtartott tárgyaláson helyben hagyta a törvényszék ítéletét. Az ítélet jogerős.

A nagybecskereki törvényszék Kardoss Géának és nővéreinek ítélte oda a két millió pengő értékű bácskai hagyatékot

A tulajdonjogot igazoló okmányokat már át is adta a bíróság Kardoss ügyvédjének

Nagybecskerek, szept. 5. A becskerekai törvényszék mint hagyatéki bíróság előtt nagyarányú örökösödési per ért véget a csütörtöki napon és a bírói ítélet alapján

Kardoss Géza debreceni szinigazgató és nővérei hosszas pereskedés után kétmillió pengő értékű hagyatékhöz jutottak.

Három évvel ezelőtt, 1927 őszén a bánáti Óléc község határában puskalövés-től

meggyilkolva holtan találták a kúricásban özvegy Molnár Sándorné Preschel Irma dusszagud földbirtokosnőt.

Molnárné rendkívül takarékosan, szinte fukarul élt és a gazdálkodás mellett pénzkölcsönzéssel is foglalkozott.

Jelzálogkölesönöket adott a bánáti földbirtokosoknak és kereskedőknek igen

Tűzifát, szenet

legjobb minőségben, legolcsóbb áron ajánl egy vagonítéletben, mint felaprózva, házhoz szállítva

Békési és Löw

Debrecen, Bánffy ucca 4. („Hungária” malom mellett) Telefonszám 946.

Tankönyvek

az összes iskolák részére a legujabb kiadásban

Iskolaszerek

a legnagyobb választékban és olcsó árban beszerezhetők

Hegedüs és Sándor Rt.

Debrecen, Ferenc József ut 34. szám

magas kamatra. Ezért a gyilkosság után az a gyanú merült fel, hogy valamelyik adósa ölte meg az öregasszonyt.

A gyanú miatt le is tartóztatták a meggyilkolt egyik szomszédját, egy tekintélyes földbirtokost és malomtulajdonost, valamint ennek a szolgáját. A földbirtokos ugyanis félmillió dinárral tartozott Molnárénak és éppen a gyilkosság időpontjában volt esedékes a tartozása, de néhányheti vizsgálati fogság után bizonyítékok hiányában mindketőjüket szabadlábra helyezték és bebiztosították ellenük az eljárást. Azóta is több embert gyanúsítottak a gyilkossággal, azonban a nyomok minden esetben helyteleneknek bizonyultak és máig sem sikerült a gyilkost kinyomozni.

Molnárné mindig félt attól, hogy megölik és ezért semmi értéket sem tartott magánál.

Ismerősei előtt állandóan arról panaszkodott, hogy nincs semmi pénze és tönkremegy. Rongyos ruhákban járt és alig evett egyebet kenyérből.

és igen nagy meglepetést keltett, amikor a gyilkosság után Molnárénak egyik belgrádi ismerőse bejelentette a hatóságoknak, hogy

az öregasszonynak több milliót kitévő értékei vannak nála őrizetben.

nagyrészt értékpapírok és adólevelek. Molnárénak nem voltak közvetlen leszármazottjai és ezért a nagy vagyon hírére egyszerre

tömegesen jelentkeztek az oldalági rokonok az örösi örökségért, amelyek értékét több millió dinárra becsülték.

de azért igen nagy meglepetést keltett, hogy ez a nagy vagyon felülmúl minden várakozást és csaknem huszmillió dinárra rug. Lengyelországból is több igényelő jelentkezett a hagyatékra és az örökösök egy csoportja konzorciumot alakított az örökösödési per lefolytatására és megegyeztek egymással a vagyon arányos felosztására nézve arra az esetre is, ha egyikük-másikuk peresztes volna. A legtöbb kilátása azonban az örökség elnyerésére Kardoss Géza debreceni szinigazgatónak és nővéreinek volt, akik a legközelebbi rokonai Molnárénak: a nővére gyermekei.

A bonyolult perben több tárgyalás után csütörtökön mondta ki a becskerekai törvényszék az ítéletet, amelyben az egész hagyatékot a Kardoss-testvéreknek ítélte

és a bíróság már át is adta a tulajdonjogot igazoló okmányokat Kardoss Géza és nővérei ügyvédjének.

A Molnár-örökség négyosztótvén hold elsőrendű bánáti földből, hat nagy belgrádi bérházból, több kisebb ingatlanból és nagyobb összegű készpénzből áll.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állam anyakönyvi hivatalnál e hó 5-én, pénteken a következő bejelentések történtek:

Halálozások:
Suba Katalin ref. 3 napos Géza u. 28; özv. Nagy Sámuelné ref. 77 éves Bethlen u. 53; Arabecz Fülöp g. kath. 83 éves Nyil u. 60; Bárdi Anna ref. 3 hó Pallag, gazd. aakadémia.

Születések:
Cseke Antal cipészsegéd, leány, Anna, S. Tóth István fm., fiu, László; Orbán Ferenc fm., fiu, Lajos; Horovicz Herman lókereskedő, fiu, János.

FEHÉRTÓI

temetkezési vállalkozó DÉGENFELD TÉR 4. SZ.

TEMETÉSE
Kiss Károlyné Turuczka Zsuzsanna életének 52-ik évében elhunyt. Temetése f. hó 6-án délelőtt 10 órakor lesz a Péterfia temetőháztól a ref. egyház szertartása szerint a Péterfia uccai temetőbe.

A tengeri termés közepesnél gyengébb

Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén Piacsek János gazdasági felügyelő jelentése szerint az augusztusi időjárást általában hőmérsékleti szélsőségek és gyakori kiadós esők jelentkeztek. A kalászosok cséplését tulnyomó részben befejezték. Az eredmény a várakozáson alul maradt, a hőség következtében sok a megszorult, apadt szem. Az augusztusi esők a tengeri terméskilását megjavították, de az eső már későn érkezett és így nagy javulás nem észlelhető. A csapadék jótékony hatását a rákövetkező szelek károsan befolyásolták. A tengeri beérése előre haladt, a terméskilátás közepesnél gyengébb. Általában féltermés, néhol még ennél is gyengébb eredmény mutatkozik. A burgonya korai fajtáit gyenge terméseredménnyel felszedték. A későiek az esők hatása alatt némileg javultak, a laza homokon az eső szintén késve érkezett.

A cukor és takarmányrépára az eső jó hatással volt, a gyökér erőteljes növekedésnek indult. A dohány törése folyik, a levelek aprók. A legelők fűnövése az eső után megindult, de a legelők elég táplálékot nem adnak a jószágnak.

A szőlőre az eső jó hatással volt, a fürtök fejlődése megindult, a továbbéréshez meleg, napos idő szükséges.

A rendőrség munkája.

Ságy Lajos rendőrfőtanácsos, a debreceni kapitányság vezetőjének jelentése szerint augusztus hónapban a bünyügyi osztályhoz 568 ügydarab érkezett, ebből 471 a helyi keletkezési bünyűgy.

A rendőri büntető bírósághoz érkezett 527 feljelentés, ezek közül 299 csekélyebb jelentőségű kihágás.

Augusztusban 59 előállítás történt, köztük 2 fiatalok voltak, az előállított 35 nő közül pedig 12 beteg.

Augusztusban 19 gyűlést jelentettek be, melyek mind megtarthatók voltak.

A munkásság szeptember elsején megtartotta ugynevezett sétatáját. Közbiztonságellenes cselekmény nem történt, az üzletek nyitva voltak, a közlekedés, forgalom meg nem akadott. Körülbelül 1500 munkás sétált. Hatósági beavatkozásra szükség nem volt.

Világhírű Fischer nyulszőr kalapok

gyönyörű színek, remek formák

egységár **14'80** pengő

kizárólag Frank Edénél

Számos vámmalom megszüntette üzemét Hajdumegyében

Megírta a Debreceni Független Újság, hogy az őrlési rendelet következtében számos hajdumegyeyi vámmalom szünetelteti az őrlést, tekintettel arra, hogy 12 százaléknál többet a vámmorlással a malmok nem számíthatnak fel, már pedig a 12 százalék mindössze hetven fillért jelent, holott az önköltség a malmok szerint ennek a négyszeresét teszi ki.

Hajdúvármegye alispáni hivatalához beérkezett jelentések szerint Hajdudorogon 2, Bősörményben 6 malom szünetelteti üzemét s ugyancsak nem működik a vámmalom Hajdúhadházon, Nánáson s még több hajdúvárosban és községben sem.

Beszélgetés Pilsudski marsallal, Lengyelország új miniszterelnökével

A Brombergben megjelenő „Deutsche Rundschau in Polen” száma érdekes, szinte kulturdokumentum jellegű intervjút közöl Pilsudski marsallal, Lengyelország miniszterelnökével. A beszélgetést a „Kazetta Polska” című lap főszerkesztője folytatta a lengyel kormány elnökével. Azt hisszük, nem tévedünk, ha megkockáztatjuk azt az állítást, hogy hasonló módon államférfi, politikus még sohasem nyilatkozott. Ime a beszélgetés lefolyása az idézett brombergi lap közlése alapján:

— Milyen programot készített marsall ur, mint a kormány elnöke a következő hónapokra? — hangzott az első kérdés, amelyet a „Gazeta Polska” főszerkesztője, aki egyuttal tagja a lengyel parlamentnek is, Pilsudskihoz intézett.

— Ön, mint képviselő a kérdést képviselői modorban tette fel, — felelte Pilsudski. — Ez annyit jelent, hogy lehetetlen rá felelni. A lengyel parlament képviselői ugyanis természetüknél fogva bu-

tán beszélnek. Ezért kételkedem abban, hogy a demokratizmusnak a legcsekélyebb értéke van és még inkább tagadom a parlamentarizmus értékét, mivel ez mindig csalásokhoz vezet. Mindazonáltal igyekszem fogok Önnek legalább megközelítően válaszolni.

— Amint Ön is látja, képviselő ur, — folytatta Pilsudski — az alkotmány felépítése ingadozó és pontatlan. Az alkotmány jelen szerkezetében

ép oly tragár, mint amilyen piszkosak a képviselők gondolatai.

Természetesen igyekeznek ezt az alkotmányt interpretálni, mert interpretálás nélkül lehetetlen lenne ily tragár alkotmányt, amelyik büzlök a parlamenti istállótól, elviselni. Az alkotmányt idegen szóval konstitúciónak nevezik. En ezt a szót jobban szeretem, mert igen találóan és kifejezően emlékeztet a prostitúció szóra.

Hiszzen a parlamentben olyan bohócok ülnek, mint Liebermann képviselő, nem is szólva a sötét individuumokról és a tolvajok seregéről.

— A képviselők fecsegéssel igyekeznek babérokat szerezni, annyi bolondságot beszélnek, hogy megfájdul az ember füle. A lengyel parlament

Lengyelország legaljasabb jelensége.

A képviselők úgy egyenlő, mint testületileg olyan aljas cselekedeteket engednek meg maguknak, hogy a parlament egész munkája büzlök és mindenütt az egész országban megfertőzi a levegőt. Nézetem szerint a képviselő urakat minden hivatalból ki kell lödítani és az sem ártana, ha a kirugás közben jól elpáholnák őket.

— A képviselő urak nem dolgoznak, hanem gazemberek módjára viselkednek.

A szejmben mintegy 100 ilyen gonosztevő, csirkefogó ül.

Curtius német külügyminiszter leánya, Borbála kedden esküdtött meg atyja miniszteriumának egyik előadójaival: Hans Bernd von Haefen-nel.

Es az állam sorsa ilyen betörőktől függjön? Sok éven át sokat láttam és sokat gondolkodtam és megállapítottam,

hogy a képviselő uraknak kizárólag pénz, pénz és megint csak pénz kell.

Azt akarják, hogy a kormány lopja el az adókat és adja nekik.

Dr. Tóth Endre pápai theol. akadémiai tanár predikál vasárnap a Kistemplomban és délután a Nagytemplomban

Kedves vendége lesz vasárnap a debreceni református gyülekezetnek dr. Tóth Endre a pápai theológia akadémia egyháztörténelmi tanszékének rendes tanára személyében. A kiváló, ifjú theológiai tanár már a nyár folyamán igen nagy meglepedésre hatalmas gyülekezet előtt prédikált a Nagytemplomban ismerősei felkérésére, most pedig rokon látogatást végezve, ismételt felkérésre szól a debreceni gyülekezetéhez.

Dr. Tóth Endre egyike a jelen legképzettebb, protestáns teológusainak, aki irodalmi és tudományos munkássága, valamint tanári elfoglaltsága mellett sem feledkezik el soha arról, hogy nemcsak theológiai tanár, akinek kizárólagos munkaköre a jövődől lelkész-nemzedék oktatása, hanem a tanári katedrán is lelképásztor, akinek van mondani valója a gyülekezet számára is.

Annak idején két esztendő telttől a híres utrechti egyetemen, mint absolvált theológus s tanulmányai befejezése után a dunántúli egyik legjelentékenyebb gyülekezetének, a kanosváriának lett hitoktató lelkésze, ahol 10 hónapi szolgálat után, amikor a dunántúli egyházkerület híres pápai theológiai akadémia-ára az egyházkerület elnökségétől meghívatott, — a legnagyobb kitüntetésben részesült, ami egy lelképásztor-nak kijár, — a hívektől szép paláttal ajándékozott meg. A pápai theológián három esztendőt töltött helyettesi minőségben s ez idő alatt megszerezte kiváló eredménnyel a theológiai m. tanári oklevelet és Debrecenben a Tisza István tudományegyetemen egyik legmagasabb kitüntetéssel a hittudományi

Az Aczél-könyvkereskedés és antikvárium (a Kistemplom-bazárban) ötletes kirakata, amely feloleli és bemutatja mindamaz eszközöket, könyveket és tanszereket, amelyek mindenféle iskolában szükségesek az elemítől az egyetemig. A kirakat előtt és üzletben ezrével fordulnak meg az emberek.

Ha olcsó és jó cipőt akar vásárolni

keresse fel bizalommal 50 év óta fennálló üzletemet, ahol **elsőrendű jó árut** eddig nem létezett **olcsó árak** mellett szerezhet be.

Iskola cipők tartós jó kivitelben:

26-27	18-29	30-31	32-33	34-35
7-50	8-50	9-50	10-50	11-50

Elsőrendű Pepege gyártmányu fekete öntött gumitalpu **tornacipők** párja **4 pengő.**

Nemes Gábor utóda, Piac ucca 39

TANKÖNYVVÁSÁR IIII TANKÖNYVCSERE
Használt tankönyv felárán
BÖHM FERENC KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN
Ferenc József ut 7. Bika szálló mellett.

doktorátust, mely után a pápai teológia rendes tanárává választott az egyháztörténelmi tanszéken. Azonban tanulása és tanári elfoglaltsága mellett sem feledkezett meg lelkipásztori mivoltáról, a gyülekezeti életben állandóan intenzíven részt vett és részt vesz, nőegyleti munkában, bibliakör vezetésében, istentiszteleti alkalmak végzésében, áhitatok tartásában.

Ami irodalmi munkásságát illeti, most rendez sajtó alá egy egyházi beszéd és vallásos felolvasásokból álló kötetet, munkatársa a Dunántúli Protestáns Lapnak, a Theológiai Szemlének, a Református Figyelőnek, a Református Igehirdetőnek, a Vasárnapi, a Kaposvári Reformátusok Lapjának, szerkesztette az Örömiúzenetet, Pápai Kollégiumi Lapokat.

Ónállóan megjelent munkái: Az Uri Ima, Szilvási István eszteri gályarab prédikátor. Hamel Bruinix a soproni országgyűlésen. (Theol. doktori értekezés). A pápai református egyházmegye története. (Theol. m. tanári dolgozat). A pápai református egyház története 1914 óta. A pápai diák és a magyar népdal. A pápai református templom története. Készen vagy készülő felben vannak: A dunántúli református egyházkerület története. A pápens és a dunántúli egyházkerület. A pápai egyházmegyétől megbízást kapott Tóth Ferenc dunántúli híres püspök (volt debreceni kollégiumi szénior) levelezésének publikálására.

A dunántúli egyházkerület megbízásából önálló kutatásokat végezett több ízben a budapesti Országos Levéltárban, a Ráday Levéltárban, a Magyar Nemzeti Múzeumban és az Egyetemi Könyvtár levéltárában, valamint a bécsi Állami és Kamarai levéltárban és Burg könyvtárában (Nacionál Bibliothék) levéltárában. A pápai főiskola történetének megírásához több mint 2000 oldalnyi anyagot gyűjtött össze.

Dr. Tóth Endre vasárnap délelőtt 11 órakor prédikál a Kistemplomban, délután 5 órakor pedig a Nagytemplomban. A kiváló, ifjú teológiai tanár szolgálataira szeretettel hívjuk fel olvasóink figyelmét.

— Az összes megjelenő szépirodalmi, tudományos és ifjúsági könyvek a megjelenés után azonnal kaphatók a Debreceni Független Ujság Kölsönkönyvtárában.

Elfelejtett hősök

Akik az emberi haladás uttorói voltak

Páris, szeptember 5. *Andrée* svéd mérnök és egy társának holttestét most szállították haza a Spitzbergák vidékéről Tromsöbe. Két holttestet és a holttestek ruháiba bevarrt eddig még ismeretlen tartalma jegyzeteket dobott a közérdeklődésbe a véletlen és azon keresztül aktualitást. Enélkül a felfedezés nélkül aligha emlékeznék már vissza az 1897-es svéd észsarkari expedícióra. A tragédia, amely a sarkvidéken lezajlott, 33 esztendő. Nagyon régi, az új bátrak, az új hősök nevei Nungessen és Coli, Lindbergh és Hugo Heckner neveit is kezdjük már elfelejteni. A többiek pedig már régen elmerültek a feledés homályában. Elveszték szemünk előtt, mint ahogy *Andrée* elveszett a mult örök jég- és hóbirodalmában. Titokban ma is azt hisszük, hogy a legvakmerőbb emberi gesztus volt az Óceán átrepülése, mert az eredmény nagyságát szabatosan és megfelelően egészítette ki az erőfeszítés nagysága. A dicsőség azonban az évszázadok csuesán hamar elalszik és olvasóink legnagyobb része bizonyára nem fog már emlékezni azokra a nevekre, amelyeket alább felsorolunk.

Ki tudja, hogy Lindbergh hírnevét nem fogja-e tulszárnyalni igen rövid időn belül egy másik ember hírneve, aki talán egészen más téren és más eszközökkel szerzi meg a hírnevet? Az anyagi erők nem nyomják el többé az embert. Ami *Andrée*t illeti, nemzeti pompával és gyásszal fogják eltemetni Stockholmban. A véletlen, amely holttestét az emberek kezébe adta, sokkal jobban kiemelte érdemeit, mint saját országa. Az utókor nem nagyon hálás. Ki tudja, hogy fogják-e tanítani egyáltalán Kolumbusz Kristóf nevét az iskolákban, aki pedig valamikor éppoly hős volt, mint akár *Andrée*, akár Lindbergh. De a kisebb nevek, mint Sir John Frankline, aki *Andrée*hez hasonlóan az Északi Sarkra akart menni, akinek nyomait 1859-ben eltűnése után tíz évvel találták fel, tökéletesen a feledés homályába merültek. És elfeledkeztek René Csleről, aki egyiptomi rabszolgának adta ki magát, elsőnek hatolt be Tombukba. Mint ahogy elfeledkeztek Vambéryről, a magyar tudósról, aki kolduló dervis ruhájában kutatott Közép-Ázsiában és aki vakmerő utján számtalanszor tette ki magát halálveszélynek.

És ki emlékszik még Pilatre Rozierre, aki midőn Etienne de Montgolfier először készítette el léghajóját, ő ajánl-

kozott arra, hogy annak kosarában felszáll tudván tudva azt, hogy ez a léghajó egészen biztosan el fog veszni. XVI. Lajos eltökélte ezt a kísérletet, majd úgy döntött, hogy csak halálraítéltek ilhetnek bele a kosárba, de Pilatre Rozier méltatlankodva tiltakozott egészen addig, amíg engedélyt kapott arra, hogy felszálljon. Ő volt az első ember, aki a levegőnél könnyebb gázzal teltet ballonba kapaszkodva a levegőbe emelkedett.

Két évvel később megkísérelték, hogy átkeljenek a La Manche csatornán. Két társával együtt beültek egy léghajó kosarába, amelynek fenekéről tüzzel táplálták a léggömböt. Alig emelkedtek négyszáz méterre, az előrelátott katasztrófa bekövetkezett. A léghajó utasai a lezuhánó léggömbbel sodródtak a földre és azonnal szőnyvethaltak.

Néhány hónappal később egy másik francia, Blanchard angol társával együtt sikeresen átrepülte a csatornát, ami akkoriban örömmámorba kerítette egész Európát.

Az angol Glaisher 1862-ben tizenegyszer méter magasságba repült fel léghajójának segítségével, ahol elájult.

És itt vannak az ejtőernyővel történt kísérletezések. Már 1797-ben Garnerin, aki feltalálta az ejtőernyőt, kiugrott a léghajóból. A tömeg, amely lentől nézte a vakmerő vállalkozást, reszkett az aggodalomtól, számosan elájultak. Amikor zsebkésével elvágta a kötelet és a levegőbe ugrott, sokan behunyták szemüket. Az akkori újságíróknak nem volt mersziük, hogy bevárják a kísérletezés végét és hátat fordítottak a terepnek, pedig Garnerin szerencsésen földet ért.

Néhány évvel később egy másik tragédia zajlott le Londonban. Dogroof belga mechanikus, aki mozgatható szárnyakat talált fel, egy templom tetejéről ugrott a levegőbe és azt remélte, hogy szárnyai segítségével úgy fog tudni repülni, mint a madár. Egy darabig valóban repült is, amikor egy temető fölé érkezett, ahonnan lekiáltott a tömeg felé:

— A temetőben fogok leszállni. És ekkor a szél felborította szárnyait és a szerencsétlen egy sarkkőn zuzta össze magát.

Jaures mondotta: „Olyan emberiséget kell teremteni, amely öntudatos, amelynek akarata és szíve van”. Az akarat, az már megvolna.

Fehérneműkészítés
és gyermekruha hozott anyagból Alakítás, javítás.
SAS UCCA 2.

A Debreceni Delka igazgatósága és a gazdasági válság

Debrecen kereskedelmi életének vezető cége, a „Delka”, melynek igazgatósága korszakos lépésre határozta el magát. Az igazgatóság ugyanis arra a megállapításra jutott, hogy a gazdasági válságon csak olyképpen lehet segíteni, ha lehetővé tesszik, hogy az a pénz, ami még a magánosok zsebében van, megindulhasson a jótékony körforgási pályán. Ez pedig csak azáltal érhető el, ha a kereskedelem leszállítja az árucikkek árát. Ford is ezt tette, amikor elhatározta, hogy minden második amerikai autót kell rendelkeznie: olyan olcsó árakat állapított meg, amit mindenki könnyen meg tudott fizetni. Ezt a fordí eljárást követi most a debreceni „Delka” igazgatósága is, a „Delka” gyártmányú cipők minden képzeletet felülmúló árleszállításával. A kintinó üzleti ötlettel a Delka, — bár óriási áldozatok árán biztosítja magának továbbra is a nehéz gazdasági viszonyok között is a példátlanul nagyszámu vevőközönséget. — Amikor tehát a társadalom minden rétege a mult bizalmával keresi fel a „Delka” üzletet, egy eddig nem ismert árleszállítás révén a legkisebb anyagi áldozattal a legmagasabb igényeit tudja kielégíteni. Szükségesnek tartjuk hangsúlyozni, hogy a cipőszükséglet fedezésére ezt a kedvező alkalmat mindenki aknázza ki. Egy látogatás a „Delka” üzlethelyiségében meggyőző mindenkit erről.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Fotó kirándulás!

Bárki részt vehet! Sokat tanulhat ingyen, ha jól dolgozik. — Takarékoskodj! — **INDULÁS:** Kossuth szobortól vasárnap reggel 8 órakor. — **Vezetők:** Dr. Hajnal D. és Perczel Miklós.

Felvilágosítást bárkinek készséggel ad
Szakál fotószaküzlet
PIAC UCCA 84. (Hegedűs és Sándor ház) ahol az összes fotócikkek beszerezhetők.

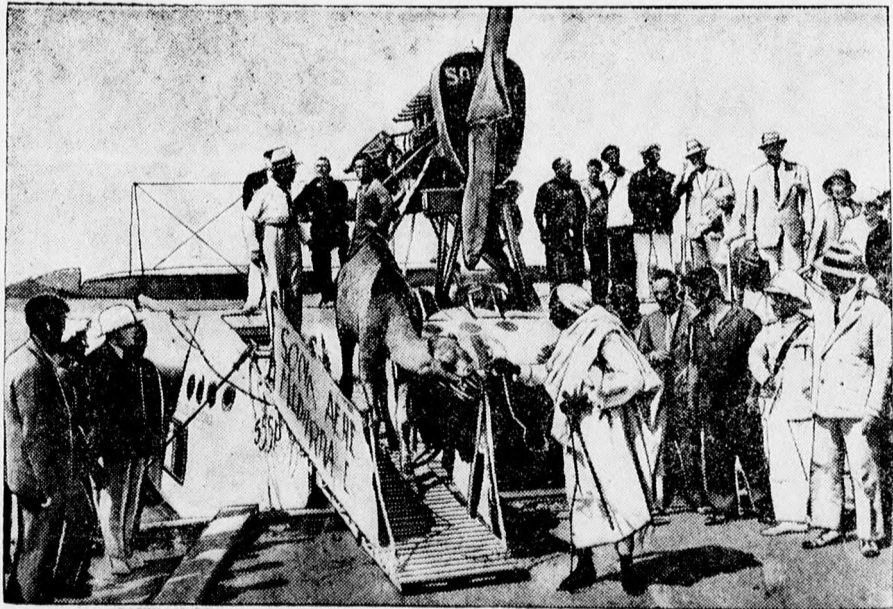
Fűszer-, liszt- és terménykereskedők

A lisztértékesítők és feldolgozók árubeszerzési könyve, teljesen a hivatalos rendelet szerinti beszerzéssel megjelent és kapható:

Hegedűs és Sándor R. T.
könyv- és papirkereskedésében Debrecen, Ferenc József ut 34. sz. alatt.

figyelmébe!

A boletta törvényre vonatkozó 1930. évi 3300. M. E. sz. rendelet 69. §-a a lisztértékesítők és feldolgozók részére kötelezővé teszi a buzaliszt és rozsliszt árubeszerzési, illetve raktárkönyv vezetését!

Repülő tevé.
A római állatkert részére szállítottak egy tevét. Képünk azt a jelenetet mutatja, amikor a tevét Ostiában, Róma mellett kivezetik a repülőgépből.

A Margit strandfürdő állandóan nyitva!

Uszodajegy a pénztárnál **60 fillér**

Villamoson az oda- és visszautazással együtt **80 fillér**

Gyermek uszodajegy **30 fillér**

Nagyon kedvezményes időny, havi és családi bérletek válthatók.

készítés nyagból Alakítás, SAS UCCA 2.

igazgatósága gi vallság

mi életének ve- melynek igazga- sre határozta el ugyanis arra a hogy a gazdasági en lehet segí- ik, hogy az a ánosok zsebében jótékony kör- dig csak általt edelem leszállítj rd is ezt tette, y minden máso- autóval kell ren- 5 árakat állapí- ki könnyen meg rdi eljárás kö- „Delka” igazga- gyártmányu ci- felülmúló árle- üzleti ötlettel a ozatok árán biz- bra is a nehéz özött is a példát- közönséget. — alom minden ré- al keresi fel a ddiig nem ismert gkisebb anyagi sasabb igényeit ségesnek tartjuk pőszükséglet fe- o alkalmat min- egy látogatás a ében meggyőz

SI ORGANUM ETLEN UJSÁG.

ndulás!

lanulhat ingyen, ha odj! — INDULÁS: p reggel 8 óraker, és Perczel Miklós, k készséggel ad

szaküzlet

és Sándor ház) ahol beszerezhető.

lenetet mutatja, ilógépből.

itva! 0 fillér t ó k.

HIREK

A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG telefonszámai:

Kiadóhivatal 18
Fiókiadóhivatal és kölcsönkönyvtár 5-75
Szerkesztőség nappal 10-20
Szerkesztőség éjjel 18 és 812

Vasárnapi istentiszteletek. A debreceni református templomokban e hó 7-én, vasárnap az istentiszteletek rendje a következő: A Nagytemplomban délelőtti 10 óraker dr. Soós Béla, délután 5 óraker dr. Tóth Endre, a Kistemplomban délelőtti 9 óraker dr. Kovács József, 11 óraker dr. Tóth Endre, délután 5 óraker Kardos Lajos, a Kossuth uccai templomban délelőtti 10 óraker Molnár Ferenc, délután 5 óraker Magyar Bertalan, az Árpádtéren délelőtti 10 óraker Kalas Ferenc, délután 3 óraker Szabó Géza, az Ispóthlyban délelőtti 10 óraker Baja Mihály, délután 5 óraker Tóth Sándor, a Szegényházban délelőtti 11 óraker Kovács József, a Nyilastelepen délután 3 óraker Kalas Ferenc, a Csapókerthben délelőtti 10 óraker Madarász József, délután 3 óraker Kovács Árpád, a Homokkertben délelőtti 10 óraker dr. Ferenczy Gyula, délután 3 óraker Ács Mihály, Ondód Vedreszló Halász András, Fancsika Vajda László, Belső-ohat—Ohat-telekháza Sípóss Imre, a Sámsoni uti iskolában élután 4 óraker Halász András, Nagyerdei gy.-tér délelőtti 9 óraker Mezey Béla, 11 óraker Mezey Béla, I. sz. gazdasági iskola délelőtti 9 óraker dr. Kökényessy A., Sertésvásártér délelőtti 9 óraker Murányi Zoltán, Nyulason délelőtti 10 óraker prédikál F. Tóth Sándor, ágendázik Szabó Géza.

Ma este 8 óraker nyílik a Tabarin családi táncmulató

Derült, melegebb idő. A Meteorológiai Intézet jelenti 1930 szeptember 5-én délben 12 óraker: Hazánkban az éjjeli lehülés fokozódott. A hőmérséklet minimuma a keleti részekben a talaj mentén többnyire közel jutott a fagyponthoz, sőt Egerben kissé fagy-pont alá is süllyedt. Jólát: Jórészt derült idő hőemelkedéssel.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos ucca 23. alatt levő baptista imaházban vasárnap délelőtti fél 9-9-ig imaáhitat, 9-10-ig bibliamagyarázat, délután 6-7-ig prédikáció.

Az egyetem Népszerű Főiskolájának modern nyelvi tanfolyamaira (olasz, német, francia, angol) az egyetemi gondnoki hivatalban (Kollégium, I. em. 38. Telefon 14-39.) lehet beiratkozni.

Unitárius istentisztelet. A debreceni unitárius leányegyház Hatvan u-24. szám alatt levő templomában szeptember hó 7-én délelőtti 10 óraker rendes istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal prédikál Józán Miklós püspöki vikárius.

Az osztálysorsjáték mai húzásán 4000 pengőt nyertek: 34459 58637. 3000 pengőt nyert: 80156. 2000 pengőt nyertek: 6271 61460. 1000 pengőt nyertek: 11779 21372 79536 80899. 800 pengőt nyertek: 2837 6626 35086 33704 46280 55777 60214 77093. 600 pengőt nyertek: 16142 31069 40561 44120 49800 74896. 500 pengőt nyertek: 4623 11500 19808 22421 31875 40127 41045 51163 55167 63658 71240 72243 73922 75289 80192. 400 pengőt nyertek: 131 592 15474 21879 22085 25237 26500 28144 35308 35403 35436 37131 39878 41922 42860 47.022 51971 57381 58138 64207 66330 67907 69172 73515 76202 76715 78215. 300 pengőt nyertek: 141 2247 2356 7427 11144 13805 14570 16365 19182 19332 19861 21494 22259 23992 24417 26264 28201 30541 31073 32221 32793 33170 37018 39495 41073 43816 44745 46200 47175 47452 480002 49909 507087 50814 51829 53464 53836 53936 54902 57213 58654 58699 62019 67428 67927 72076 74010 74836 76760 79405 81350. Kihúztak ezenkívül közel kétezzer sorsjegyet 150 pengő nyereimnyel.

Kozmetikai rendelőmben

mindennemű szépségábrák, szemölcsök, szeplők, felesleges hajszálak, időelőtti ráncosodások végleges eltávolítása villannyal. Női segédlet mellett. Dr. ZÖLD ISTVÁN orvos, PIAC UCCA 43. Svétits palota

Szeptember 8-án lesz a kismarjai országos vásár. A kereskedelmi és iparkamara értesíti érdekeltiségét, hogy a kismarjai országos vásárt folyó évi szeptember hó 8-án tartják meg.

Ellopták a kerékpárját, hogy leszerelhesse a gumikat. A debreceni rendőrségen jelentette Ferjencsik József kereskedő, hogy az Attila téri üzlete elől ismeretlen tettes ellopta a kerékpárját. A nyomozás megindult a feljelentés alapján és megállapították, hogy a feljelentő előtt egy órával bevitték a rendőrségre a kerékpárt, amelyről a gumikat leszerelték. A lezserelt kerékpárt Horváth Lajos nap-szános találta meg a Hatvan uccai temetőben. A kutatás tovább folyik a tolvaj kézrekerítésére.

Romániának kétszerannyi táborka van, mint Franciaországnak. Romániában elkészültek a katonaság átszervezéséről szóló törvénytervezetel. A törvénytervezet érdekes része a táborkai kar létszámának megállapítása, ezzel kapcsolatban javaslat, hogy a táborkai kar létszámát leszállítsák. Megállapítást nyert ugyanis, hogy Romániának kétszer annyit táborka van, mint Franciaországnak.

Két hét múlva gördüli fel a m. kir. Operaház évadnyitó előadásának függőnye. A Rádióélet ez alkalomból vezető helyen közli az Operaház igazgatójának, Radnai Miklósnak nyilatkozatát, melyben az új évad tervezetét vázolja. E számban jelenti be a Rádióélet Veress Árpád „A titkos szerződés” című izgatón érdekes regényének közlését. Pompás tablókön csoportosított képek és leírás ismerteti Pécs városát, a Műszaki Rádióéletben a keretantenna és működése, a mágnesező készülék és az antenna kikapcsoló elkészítése a Rádióiskola rovatban az árnyékoltra-esu elektroncső szerkezete van leírva. E számban kezdődik a rádiónyelvtanfolyamok leckéinek közlése is a francia tanfolyam lelkével. Mutatványszámot kívánatra készséggel küld a kiadóhivatal: Rákóczi ut 20. I. emelet.

Tabarin családi táncmulatóban

a világitott parketten táncol az uri közönség

Halálozás. Bölsei Buday Gyula ügyvéd, a debreceni ügyvédi kar legöregebb tagja tegnap hosszas szenvedés után meghalt. A most elhunyt a nyolcvanadik élet-évet messze túlhaladott öreg ur ötven évig volt keresett gyakorló ügyvéd. Az utóbbi időben már nem vállalt újabb pereket s működése utolsó idejében csak az ítélőtáblán töltött be közzédoi tisztet. Temetése szombaton délután lesz a Szent Anna uccai temető kápolnájából. Halálát előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja, ezek közt két veje, dr. Rásó Sándor ügyvéd és dr. Gévay Béla ügyvéd.

LEGJOBB HIRDETÉSI ORGANUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.

Egy debreceni fuvarost 30 napi fogházra ítélték, mert zálogba tette a hitelbe vásrolt kerékpárt. Szathmáry Sándor és ifj. Szathmáry István debreceni fuvarosok ez év elején az Alföldi Műszaki és Kereskedelmi Rt. üzletében vásároltak 255 pengőért egy kerékpárt részletre és 24 pengőt lefizettek. A vásárlás után három napra a kerékpárt zálogba tették 70 pengőért és a pénzen lovat akartak vásárolni, hogy majd fuvaroznak és fizetik a kerékpárért a részleteket. A cég azonban értesült a kerékpár zálogba kerüléséről és megtette a feljelentést sikkasztás miatt a fuvarosok ellen, mivel a gépet a tulajdonjog fenmaradásával adta el. A törvényeszkék ifj. Szathmáry Istvánt 15 napi, Szathmáry Sándort pedig 30 napi fogházra ítélték. Az ítélet felebbezés folytán a tábla elé került, amelynek Váradi tanácsa a pénteki tárgyaláson helybenhagyta az ítéletet, mely jogerőre emelkedett.

A Debreceni Független Ujság előfizetői és példányonként vásárlói jelentős kedvezménnyel használhatják a Debreceni Független Ujság Kölcsönkönyvtárát.

Részleges hivatali szünet a városházban. Hétfőn, Kísasszony napján a városházban 9-1-ig lesz hivatalos óra.

A KIE Parád—Egerbe rendezendő kirándulására ma déli 1 óráig fogad el jelentkezéseket a KIE titkári hivatala Széchenyi ucca 4. alatt. A már jelentkezettek ezután értesíti a KIE, hogy az indulás nem a nagyállomásról, hanem a kisállomásról történik vasárnap reggel háromnegyed 4 óraker. Déli egy óra után nem fogadunk el semmiféle jelentkezéseket. KIE vezetősége.

Versenytárgyalás. A kereskedelmi és iparkamara értesíti érdekeltiségét, hogy a m. kir. dohányjövődéki, dohánybevéltőhivatalok és dohányáruraktárak, továbbá a budapesti dohányjövődéki autóztem, valamint a dohányjövődéki központi igazgatóság részére az 1930-31. fűtési időnyben (1930. X. 1-től 1931. III-31-ig terjedő időtartamra, (végül néhány dohánygyár részére a nyári időszakban (1931. IV-11-től IX-31-ig terjedő időtartamra) szükségeslendő hazai szén és széntermékek szállítására nyilvános írásbeli versenytárgyalást hirdet. A hazai szén és széntermékek minőségének közelebbi ismertetése, valamint a m. kir. dohányjövődéki hivatalok és üzemek állomáshelye a „Részletes szállítási feltételek”-ben foglaltatik. Az ajánlatok legkésőbb 1930 szeptember 12-én déli 11 (tizenegy) óráig a budapesti dohányjövődéki központi igazgatóság segédhivatalához (Budapest, II. Iskola ucca 13. szám, földszint) közvetlenül, vagy posta útján nyújtandók be, amikor a nyilvános versenytárgyalás meg fog tartatni. — Azok, akik a m. kir. dohányjövődékekkel üzleti összeköttetésben még nem állottak, illetőleg előtte ismeretlenek, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat a kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni. Felhívja tehát a kamara az értekelteket, hogy megbízhatósági bizonyítvány kiadása iránti kérelmüket a versenytárgyalás napját megelőzőleg legalább 3 nappal a kamarához nyújtsák be, mert ezek kiállításra bizonyos előirt formások mellett történik, amely időt vesz igénybe.

Értesitem t. vevőimet, hogy kálapszalonomatMester u. 28. alól Csapó u. 25. alá helyeztem. Auspitz Irén.

Tabarin családi táncmulatóban zene reggel öt óráig

Tornatanfolyam. Az új Dóczy intézet modern felszerelésű tornatermében testnevelő tanfolyam nyílik elemi és középiskolai tanulók, egyetemi hallgatók és felnöttek részére. Verszegény, gyenge gyermekek az egyes órákon speciális gyakorlatok által erősödnek, kövér egyének a leghelyesebb módszer alapján a leegészségesebb fogókúrárt kapják. Nehézes, merevjárásu, testtartásu gyermekek és felnöttek a Niels Bulch rendszerű és ritmikus gyakorlatokkal könnyed, ruganyos, hajlékony mozdulatokra tesznek szert. Beiratások naponként 4-5 óráig a tornatanári szobában.

Agyonlöttek egy gazdálkodót a konyhájában. Tiszadobról jelentik: Bódog Károly 66 éves tiszadobi gazdálkodó tegnap délben bement lakásának nyári konyhájába, ahol történetesen senki sem tartózkodott. Néhány perc múlva benyitottak hozzátartozói a konyhába, amelynek padlóján átlött halántékkal nagy vértócsában holtan találták az öreg gazdát. Az orvos megállapította, hogy a revolvergolyó a jobb halántékon hatolt be és nyomban megölte Bódog Károlyt. A holttest mellett nyolclevetű hét milliméteres forgópisztolyt találtak. A csendőri nyomozás megállapítása szerint nem öngyilkosság történt, hanem ismeretlen tettes megleste a konyhában Bódog Károlyt, rálött és azután eldobta a revolvért, majd pedig elmenekült. A csendőrök keresik a gyilkost.

Ruffy-Vargha Kálmán hazaérkezett Spanyolországból. Mint megirtuk, Ruffy-Vargha Kálmán fel-sóház tag, a pallagi gazdasági akadémia igazgatója Spanyolországból hosszabb tanulmányutat tett, az öntözö berendezéseket tekintve meg. Ruffy-Vargha Kálmán a spanyol tanulmányútról pénteken este érkezett meg Debrecenbe.

Ivanovits Antal fogászati laboratóriumát áthelyezte Csapó ucca 4. sz. alá (Városi Takaréék és Hitelintézet székházába).

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a rokonoknak, jóbarátoknak és ismerősöknek, akik drága jó feleségem, illetve édes jó anyának elhunytá alkalmával mélyszéges fájdalomkban öszinte részvétüket nyilvánították, ezután fogadják hálás köszönetünket. A Biczó család.

Férfiszabómesterek figyelmébe! A debreceni ipartestület férfiszabó szakosztálya vasárnap, szeptember 7-én délelőtti 11 óraker az ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülést tart. Tárgy: Beszámoló a termelő szövetkezet megalakításáról és egyéb fontos ügyek. Az ülés rendkívül fontos voltára való tekintettel, a tagok teljes-számu és pontos megjelenését ezután kéri a szakosztály elnöksége.

Nyelvtanfolyamokat rendez szeptember 15-étől kezdődően a magántisztviselők debreceni csoportja és kéri mindazokat, akik ezen német-francia-angol és eszperantó kurzusokon, valamint a gyorsírási tanfolyamon résztvevni szándékoznak, jelentkezzenek az egyesület Thaly Kálmán ucca 14. sz. helyiségében e hó 7-én, vasárnap délelőtti 11-12 között.

Kedvezményes jegyek az őszi lakberendezési és háztartási vásárra. Amint már több ízben is megirtuk, a m. kir. keresk. miniszter Budapestben, a Városligeti Iparcsarnokban jelenleg rendezett őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárra féláru jegy váltására jogosító igazolványokat bocsátott ki, amelyek az ipartestület hivatalában 280 pengőért válthatók; az igazolványok négy napig érvényesek s a vásárra belépőjegyvül szolgálnak; a kiállítás szeptember hó 14-ig tart.

Megunt, szinehaggyott ruhákat kifogástalanul, legolesőbban fest Koncz kemefestő, Péterfia 30., Szent Anna 2., Piac ucca 16.

Gordonka tanfolyam. Dr. Müller Ottó, a városi zenekola volt tanára, a gordonka tanítását újból megkezdte. Fel-vesz kezdőket és haladókat teljes kiképzésig, a zeneakadémián teljes felelősséggel vizsgáztat. Felvilágosítást ad 12-1 között Ferenc József ut 18. Máv. üzlet-vezetőség II. em. 47., vagy délután 4-5-ig lakásán, Nap u. 13.

A Debreceni Zsidó Diákinternátusban (igazgató dr. Kardos László, Nemzetőr ucca 6. sz. Telefon 10-70.) a beiratások megkezdődtek.

Tabarin családi táncmulatóban belépti díj nincs

Beiratás előtt gyermeke szemét vizsgáltsa meg szemorvossal. Szem-iveg receptjét pontosan elkészíti Löbl átszerész, Piac u. 63.

Őszi kalap ujdonságok nagy választékban kaphatók Matta Anna kalapszalonom-jában, Bethlen ucca 23.

Berzéli műterem, fotócikek, képek-keretek. Ferenc József ut 38., az udvarban.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Siessen bérleti helyét biztosítani a jövő szezonra a színházban.

A legbiztosabb előjelek között indult meg a színház jövő szezonjára a szokásos bérletjegyzés. Már a jegyzés első két napján az összes régi bérlet jelentkezték, kivéve azokat, akik még távol vannak Debrecenről. A színház igazgatósága azonban felkéri az igen tisztelt régi u. n. törzs-könyvezett bérletit, hogy előjegyzéseiket

csakis szeptember 8-ig, hétfőig tudja fenntartani, mert a sok új jelentkező helyigényeit már hétfőtől kezdve a jelentkezés sorrendjében kielégíti az addig nem bérelt helyekre is.

Fontos tudnivalók a Szinpártoló Egyesület t. tagjai részére.

A Szinpártoló Egyesület t. tagjai, akik a belépési nyilatkozatokat aláírták, tagsági jegyeiket és a kedvezményes színházjegy váltására jogosító utalványokat a Szinpártoló Egyesület közeli megalakulása után megkapják, hogy a megnyitó hét programjára jegyeiket idejében kiválthassák. A Szinpártoló Egyesületbe való jelentkezés a színház titkári irodájában is eszközölhető, valamint az egyesület tagjai részére a bérlet, mely a rendes bérleti árnál további 10 százalékkal olcsóbb, szintén már most kiváltható, mert az egyesület eddigi sokszáz tagjáról a színház igazgatósága már pontos kimutatást kapott. Az egyesületbe való állandóan tartó tömeges belépés folytán oly hatalmas munkatorlódásra van kilátás, hogy a színház igazgatósága tisztelettel kéri az egyesület bérelni kívánó tagjait, hogy a hosszú várakozás és torlódás elkerülése céljából már most jelentkezzenek bérleteik kiváltása céljából.

Kolozsvár, Kassa, Arad, Szeged, Pécs és Miskolc színészetének válogatott művészei egészítik ki a debreceni elismert régi gárdát és az ország legjobb, legtekélyesebb művészgyűjtése játszik a jövő szezonban a Csokonai-színházban.

Csinos megjelenésű feltétlenül fiatal, táncolni jól tudó leányokat felvesznek görlnövendékeknek a Csokonai-színházban szeptember 7-én, vasárnap délelőtt 1 órától fél 1 óráig.

MOZI

Ma! Szombaton:
Csak felnőtteknek!
NÉMA VADLÓ
Zola Emil halhatatlan regényének filmváltozata 10 felvonásban.
Főszereplők Hans Adalbert von Schlettow és Marie Laurent.
És a kísérő műsor!
Előadások: 7 és 9 óraker.

SPORT

Szombaton mindenki megválthatja elővételi és tagsági kedvezménnyel jegyét a Ferencváros mérkőzésre

Országos érdeklődés homlokterében áll az a remek mérkőzés, amely vasárnap délután a Diószegi úti pályán várja Debrecen és a Tiszántul sportközösségét. A Ferencváros és a Boeckay bajnoki küzdelme a szezon első fordulójának talán egyetlen mérkőzése, amely már kihatással lehet a bajnokság sorsára. Ugy Debrecenben, mint Budapesten igen nagy várakozással néznek a Boeckay csütörtöki tréningje elé, amely valóban meg is hozta azt a csapatot, amelyik a lehető legnagyobb mértékben felkeltette a közönség érdeklődését és bizalmát. Az újságok közléseit a Bobákkal kibővített standardcsapatról általános meglepéssel fogadta a közönség és maga az, hogy a MÁV Menetjegyirodában a mai nap folyamán az eddigi napok többszöröse emelkedett a jegyek iránti érdeklődés, bizonyítja azt, hogy a nagy mérkőzésre való felkészülésben a győzelem iránti reménykedésben egy a Boeckay csapata, vezetősége és a közönség. Nemesak vidékről tódul óriási számban a közönség erre a sport attrakcióra, amelynél nagyobb, szebb és érdekesebb évek óta nem volt a Tiszántulon, hanem megmozdulnak a város közönségének azok a rétegei is, amelyek eddig labdarugó mérkőzést ugyszólván nem is láttak és csak most a világhírű Ferencváros és a Boeckay sikereinek folytán vállalkoznak arra, hogy megnézzenek egy futballmeccset. A nagy érdeklődés folytán nyilvánvaló, hogy a rekordközönség befogadására szüknek fog bizonyulni a Diószegi úti pálya. A közönség ezen a mérkőzésen csak úgy juthat jegyekhez, hogyha már szombaton, az elővételi kedvezmények utolsó napján jó helyet biztosít a maga számára. Szombaton este nyolc óraker már megszűnnek az elővételi és a tagsági kedvezmények, mindenki csak azon az áron vehet magának jegyet, amelyet a Boeckay F. C. vezetősége a pályán levő elárúsításnál megállapított. Mindenki vegye meg jegyét, mindenki biztosítson a maga számára kényelmes, jó helyet, ahonnan a remek küzdelem egyetlen élvezetes pillanatát sem veszíti el.

A Boeckay, mint azt az elnökség csütörtök este elhatározta, a Bobákkal kibővített standardcsapattal áll fel. A csapatról a lehető legnagyobb várakozással beszél a debreceni sportközönség és mindenki meg van győződve arról, hogy a város színeiben játszó Boeckay

legénység most is teljes erejével, lelkesedésével küzd, hogy becsületesen megállja a helyét a Ferencváros csapata ellen. A mérkőzésnek ugy Debrecenre, mint a vidékre nézve rendkívüli propaganda jelentősége van. Ezen a mérkőzésen a közönség újabb ezrei ismerik meg a futballt és lesznek odaadó híveivé.

A Ferencváros csapatában a centerhalf posztja még kétségs. Elemi érdeke a zöld-fehér klubnak, hogy lehető legjobb csapatát küldje Debrecenbe és a pillanatnyi formák figyelembevételével a centerhalf posztján Obitz szerepeltetése látszik a legvalószínűbbnek.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde

A terménytőzsdén ugy a készáruvásáron, mint a határidőpiacon ismét igen szilárd volt az irányzat és ami leginkább foglalkoztatta a piacot, semmi más nem volt, mint az, hogy a budapesti piac ma függetlenítette magát a külföldtől. Az amerikai gabonátőzsdén ugyanis tegnap ismét lanyhább volt az irányzat, amit azonban ugyszólván teljesen figyelmen kívül hagytak a budapesti gabonátőzsdén. Kétségtelenül beigazolódik ugyanis, hogy csupán az intervenciónak a híre is alkalmas volt arra, hogy csökkentse az árukinálatot ugy a készáruvásáron, mint a határidőpiacon. Az októberi búzánál 16.06, a márciusinál 17.55, a májusinál 17.98 pengős árfolyamok is előfordultak, úgyhogy ilyenformán a tegnapi legalacsonyabb és a mai legmagasabb árak között több mint egy pengő a differencia, illetve javulás.

Ugyancsak szilárdabb irányzatú volt a rozs is. A készáruvásáron a kenyérmagvak szintén lényegesen emelkedtek és pedig a buza 40—50, a rozs pedig 40 fillérrel. A tengeri 20 fillérrel volt olcsóbb.

A lisztárak nem változtak. Határidőzset. Buza: október 15.70, 65, 77, 67, 71, 73, 88, 90, 16.00, 06. zárlat 15.98—99, március 17.15, 27, 18, 17, 27, 30, 32, 40, 55, 45, zárlat 17.45—17.46, május 17.62, 58, 71, 64, 60, 65, 78, 86, 94, 98, 92, zárlat 17.92—93. — Rozs: október 10.08, 05, 09, 05, zárlat 10.18—10.20, március 11.30, 32, 27, 35, 40, zárlat 11.40—41. — Tengeri: szeptember 14.92, 15.00, 10, 12, 05, zárlat 15.05—10, május 15, 30, 10, 14.98, 96,

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI RT.

Valamennyi magyar üvegyár

KOSSUCH JÁNOS AJKA
PARÁDI ÜVEGYÁR PARÁD
SALGÓTARJÁNI PALACKGYÁR R. T. SALGÓTARJÁN
TOKODI ÜVEGYÁR R.-T. TOKOD

gyártmányai nagyban és kicsinyben

92, 96, 15.03, 14.92, 15.10, zárlat 15.04—0.5.
Készáruüzlet hivatalos árjegyzéai:
Buza: tiszai 77 kg 15.70—166.20, 78 kg 15.85—16.35, 79 kg 16.00—16.60, 80 kg 16.10—16.80, fitzai 77 kg 15.50—15.70, 78 kg 15.60—15.80, 79 kg 15.75—15.95, 80 kg 15.85—16.95, jászs. 77 kg 15.75—1.95, 78 kg 15.90—16.10, 79 kg 16.95—16.25, 80 kg 16.15—16.35, dtuli 77 kg 15.40—15.60, 78 kg 15.55—15.75, 79 kg 15.70—15.90, 80 kg 15.80—16.00, pestv. 77 kg 15.40—15.60.

Valutáárfolyamok
Angol font 27.73—27.88, Belga frank 79.45—79.85, Cseh korona 16.84—16.96, Dán korona 152.45—153.05, Dinár 10.04—10.12, Dollár 568.00—570.00, Francia frank 22.30—22.60, Hollandi forint 229.20—230.20, Lengyel zloty 63.70—64.10, Lei 3.37—3.41, Léva 4.12—4.18, Lira 29.70—30.00, Német márka 135.70—136.30, Norvég korona 152.40—153.00, Osztrák schilling 80.25—80.65, Svájci frank 110.50—111.00, Svéd korona 152.90—153.50.

Terménytőzsde-zárlat:
Csikágó, szeptember 5.

Előző zárlat	Előző zárlat
Cent, bushel	Cent, bushel
Buza:	
Szept. 81.375—25	83.25 —375
Dec. 87.375—25	89.125—25
Márc. 91.375	93.25 —375
Május 94.375—25	96.125—25
Tengeri:	
Szept. 98.25	98.25
Dec. 92.75	92.125
Márc. 94.625	94.—
Május 96.50	95.75
Zab:	
Szept. 39.375	39.75
Dec. 43.125	43.50
Márc. 45.125	45.50
Május 46.50	46.75
Rozs:	
Szept. 55.—	56.375
Dec. 60.50	61.875
Márc. 64.—	66.25
Május 67.25	68.875

SODRONY ÁGYBETÉT legjobb minőségben készít
NEUMANN, PÉTERFIA UCCA 19

Padlólakkok
legszebb színekben, magas fényű, kiváló minőségben, nagyon olcsón kaphatók
STERN festéküzletben
Plac ucca 10. szám. Bikával szemben.
Ugyanott patkány- és egérintő garantált minőségben olcsón kapható.

Vh. 705—1930. szám.

Árverési hirdetmény
Elárverezek Debrecenben 1930. évi szeptember hó 9. napján délelőtt 12 óraker Szent Anna ucca 5. számú háznál 2262 P-re becsült kegszerekből álló ingóságokat.

Debrecen, 1930 augusztus 19.
vitéz dr. Egyházy Béla
kir. bír. végrehajtó.

Debreceni Izraelita Hitközség.

HIRDETMÉNY
A templomülések bérbeadása f. é. szeptember 7-én kezdődik. Régi bérlők 7-étől azaz vasárnaptól kezdve 12-ig, azaz pénteken déli 12 óráig igényelhetik tavalyi üléseiket.
Szeptember hó 14-től kezdve mindazon ülések, melyekre nézve előjog nem gyakoroltott, szabadon bérbeadatnak.
A pótimaházak üléseit e hó 14-től kezdve adjuk bérbé.

Az elnökség.
Debreceni Helyi Vasut Részvénytársaság Üzletigazgatósága.
4650/1930. F. M.

HIRDETMÉNY.
Szeptember hó 7-én, vasárnap délután a Ferencváros—Boeckay futballmeccs alkalmából a mérkőzés helyére, a Diószegi úti DVSC sporttelep a Kistemplomtól autóbúsjáratokat közlekedtetünk délután 2 óraker kezdve negyed 5-ig. A meccs befejeztével ugyancsak autóbúszok fognak rendelkezésre állani a DVSC pályánál, amelyek a városházáig fognak közlekedni. A menetiegy ára oda, vagy vissza 30 fillér.
Debrecen, 1930 szeptember 5.
A Debreceni Helyi Vasut Üzletigazgatósága.

Személyautó ötüléses, hathengeres, prima amerikai márka, jutáryosan eladó. — Cim a kladóhivatalban.

Fischer fűzőszalon megnyit
Széchenyi u. 7.
Emelet.

Őszi modell
kalapujdonságok
megérkeztek
HEIN MATILD
kalapszalonjába
PIAC UCCA 40. SZ.
Olcsó árak, pontos kiszolgálás.

1930
B
GYER
Szab
Tü
ház
Lob
Hatva
Tel
há
te
ren
Sz
legol
Bathy
5 sz
mind
(köz
mele
Értek
alat
S
ha nem
gépét S
alatt. T
szorgalm
évas gaz
ra felesl
legálabb
asszony
nemcsak
nem a g
megálln
moly aj
gazdass
adóba k

BUNDA
GYERMEKBUNDA, SZÖRME
nagy választékban
Szabó Antal szücsmesternél
Sas ucca 4. sz.
Izléses munka!
Szolid árak!

Tüzifa és szén
házhöz szállítva és telepen átvéve
legolcsóbban beszerezhető
Lobstein Testvérek
Hatvan ucca 6. Telefon 521.
Kedvező fizetési feltételek.
Telep Pestl ucca 2. Telefon 13-95.

MÉRAY féle
**háromkerekű
teherautó**
(8 hónapig volt üzemben)
cca 2-300 kg. teherbírásra
**rendkívül olcsón
eladó.**
Cim a kiadóban.

Szőrmeárúk
legolcsóbb beszerzési forrása
ADLER
képesített szücsmesternél
Batthyány ucca 2. szám. Telefon 1708.

Gyönyörű világos
**5 szobás III-ik emeleti
uccai lakás**
minden modern komforttal
(központi fűtés, személyfelvonó,
melegvíz stb.) azonnalra
kiadó.
Értekezhetni Piac ucca 34. sz.
alatt könyvkereskedésben.

VIZVEZETÉKI CIKKEK, FÜRDŐSZOBABERENDEZÉSEK
Bészler és Dávid
vaskereskedésében Piac ucca 7. Kossuth szobor mellett.

67 CSAPÓ UCCA 67
BÁLINT JÓZSEF asztalos
ajánlja saját készítésű
butorait.

Bunda és szőrmeárut
olcsón és jól legújabb divat szerint csak
ALTMANN
szücsnél vásárolhat Miklós ucca 5. sz.

Csoda olcsó árban árusítunk iskolacipőket, Dorkó
ezidő nagyon tartós kézimunka
tornacipőket, női és férfi strapa- és divatcipőket.
Egy próbavásárlás
állandó vevőnké teszi. **Neumann Testvérek** Piac ucca 9.
Bika szálló mellett

Tankönyvek

az összes iskolák részére az előirt legújabb kiadásokban kaphatók
új vagy használt állapotban

Minden iskola részére füzetek, író- és rajzszerek a legnagyobb
választékban és olcsó árban beszerezhető

Aczél antiquárium
könyv- és papirkereskedésében
Széchenyi ucca 2. sz.
Kistemplom mögött.

Őszi és téli divatlapujdonságok

érkeztek és kaphatók
Hegedüs és Sándor R. T. könyvkereskedésében
Ferenc József ut 34.

Óra- és ékszerüzletemet
Hatvan ucca 71. szám alól
Csapó ucca 9. szám alá
helyeztem.
Werthelmer Hermann.

MINDENFÉLE ISKOLASZEREK

NAGY VÁLASZTÉKBAN, OLCSÓ ÁRON

Képes
Iskola táska

papírból **1.50** pengő

Vászon
Iskola táska

2 pengő

Képes
Iskola táska

vászonból **2.50** pengő

Hátas
Iskola táska

vászonból **3** pengő

Hátas
Iskola táska

vászon I. minőségű **3.50** pengő

Vizhatlan
Hátizsák

3-20 P 3-60

TOLLTARTÓK — 20 FILLÉRTŐL

RAJZESZKÖZÖK — 60 FILLÉRTŐL

Kaphatók
Hegedüs és Sándor R. T.
könyv- és papirkereskedésében.

Gazdasági székermunkákat,
lővasalást stb
kocsi-
munkákat,
fényezést, olcsó elvégez
Neuländer kocsigyár
Debrecen, Erzsébet u. 28.

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR
ÉS EGYSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK
MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTA-
GABB BETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁ-
MITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TARIFA.
FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMÚ TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓI: FŐKIOSKOP
TALUNKBAN: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 69/
SZÁM, FŐKIOSKOPHIVATALUNKBAN SZÉCHENYI
UCCA 2. SZÁM, A HEGEDÜS ÉS SÁNDOR R. T.
KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM
ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNYÁN.

Levelelés
Szakítok veled,
ha nem veszel fényképező-
gépet Szakálnál, Piac u. 34.
alatt. Takarékoság. 2317-d

Házasság
Józanéletű,
szorgalmas, munkabíró, 46
éves gazdasági ispán tanyá-
ra feleségül venne hozzáálló,
legalább butorral rendelkező
asszonyt, vagy leányt, ki
nemcsak a házaséletben, ha-
nem a gazdaságban is jól
megállná a helyét. Csak ko-
moly ajánlatot kérek. „Jó
gazdánasszony” jelígre a ki-
adóba kérek. 4899c

Levelelés
Szakítok veled,
ha nem veszel fényképező-
gépet Szakálnál, Piac u. 34.
alatt. Takarékoság. 2317-d

Házasság
Józanéletű,
szorgalmas, munkabíró, 46
éves gazdasági ispán tanyá-
ra feleségül venne hozzáálló,
legalább butorral rendelkező
asszonyt, vagy leányt, ki
nemcsak a házaséletben, ha-
nem a gazdaságban is jól
megállná a helyét. Csak ko-
moly ajánlatot kérek. „Jó
gazdánasszony” jelígre a ki-
adóba kérek. 4899c

Kiadó
két különbejáratu uccai bu-
torozott szoba. Kossuth u.
26. Baloldal. 757-b

Werbőczy ucca 6.
szám alatt egy uccai szoba
üggyévi irodának kiadó. —
Értekezni lehet naponta 9
órától 11-ig ugyanott. 752d

Kiadó
szépen butorozott szoba
Piac 58., I. emelet 18., II.
lépcső. 742-b

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba
szept. 15-ikére kiadó. Si-
monffy u. 9. 743-a

Lépcsőházi
bejáratu két egymásba
nyíló uccai emeleti butoro-
zott szoba kiadó. Szent An-
na 29. 4940-b

Takarításért
száraz, tiszta, világos pince
lakás kiadó. Apaffy ucca
20. 4781-c

Kiadó
azonnalra 2 szoba, előszoba
s mellékhelyiségekből álló
modern lakás. Vár ucca 8.
4943-a

Kiadó
október 1-től két szobás és
egy szobás lakás Bihari te-
lepen Láhner ucca 4. alatt.
Értekezhetni Gazdák Bank-
ja, Kossuth ucca 17. 4944a

Azonnal
kiadó egy szoba, konyha,
mellékhelyiségek. Simonffy
ucca 42. 730-b

Butorozott
különbejáratu szoba kiadó.
Miklós u. 4. 463d

KÖZPONTBAN
kiadó szép világos, kényel-
mes szoba fürdőszoba hasz-
nálattal. Cim a kiadóban.
1425-d

Kiadó
egy pinceszoba lakásnak,
raktárnak vagy műhelynek.
Vár ucca 8. 4945-a

Lakás,
két egybenyíló különbejára-
tu parkettes szoba butorozva
— esetleg butor nélkül — ki-
adó. Jókai u. 8. 534b

Kapualatti
bejárattal csinosan butoro-
zott szoba azonnalra kiadó.
Hatvan ucca 33. 639c

Két-három
különbejáratu szoba buto-
rozva, vagy anélkül kiadó.
Arany János ucca 14. 708b

Ujonnan
festett két uccai szoba,
konyha, speiz és udvari szo-
ba, konyha, speiz szeptem-
ber 15-re kiadó. Reáliskola
u. 6. 720-b

Csinosan
butorozott udvari szoba 1-2
uriember részre esetleg el-
látással olcsón kiadó. Sze-
pességi ucca 43. 727-c

Egy
vagy két személy részére ki-
adó központban világos, ké-
nyelmes szoba, fürdőszoba
használattal. Cim a kiadó-
ban. 362d

Fiatal
házaspárnak kiadó központ-
ban szép, kényelmes szoba
fürdőszoba használattal. —
Cim a kiadóban. 360d

szalon
yilt
henyi u. 7.

nságok
MATILD
CCA 40. SZ.
olgálás.

NY APÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG ÖTVEN FILLÉR ÉS HOVSZERRE KÉT REGGELI LAPBAN JELENIK MEG. MINDEN TOVÁBBI SZÓ 5 FILLÉR. VASTAGBETŰVEL SZEDETT SZAVAK DUPLÁN SZÁMITTATNAK. — ÜZLETI HIRDETÉSRE MÁS TÁRIFA. FELVILÁGOSÍTÁS 18. ÉS 8-12. SZÁMU TELEFONON.

APRÓHIRDETÉSEK

APRÓHIRDETÉSEK FELADHATÓK: FÜGGETLEN ÚJSÁG TÁJÉKOZTATÓK: FERENC JÓZSEF UT (PIAC UCCA) 49. SZÁM, FÜGGETLEN ÚJSÁG TÁJÉKOZTATÓK: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM, A HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN PIAC UCCA 34. SZÁM ALATT ÉS A „MARGIT”-FÜRDŐ PÉNZTÁRÁNÁL.

Teleki ucca 42.
egy uccai szoba, konyha kamarával, egy különbejárattal szoba, egy udvari szoba, konyha, tagas gazdasági udvarral, istállóval szeptember 15-től kiadó. Értekezni Szent Anna 53. 4946-b

Különbejárata
csinosan butorozott szoba Kollégium mellett intelligens zsidó családnál egyetemi hallgatónak kiadó. — Cim a Független Újság kiadóhivatalában. 291-d

Német
szakos egyetemi hallgató órákért szobát kaphat. — Miklós u. 4. 466d

Különbejárata
csinosan butorozott kis szoba azonnal kiadó. Hatvan ucca 28. 710b

Központi
fűtéssel nagy uccai butorozott szoba kiadó. Felvilágosítás 492. telefóntól. 711d

Csinosan
butorozott különbejárata szoba kiadó. Ugyanott jó házikoszt kapható. Arany János ucca 39. 641c

Betöltendő állás

Deutsches
Freulein suche zu zwei 6-7 jährige Kinder. Löw, Bethlen u. 19. 714-c

Délutánra
gyermek mellé kisasszonyt keresek. — Német nyelvtudás megkívántatik. Miklós u. 4. 465d

Ügyes
varróleány azonnalra felvétetik Burg Böske női szalonjában, Garai ucca 28.. 599d

Fiatal
főírász, fiatal borbély segéd állású munkára felvétetik. Sámsoni ut 2. 4780b

Ügyes
kézi, varró- és tanulóleányokat felveszek. Szabó Kata, Ferenc József ut 63., I. em. 705d

Fiatal
szakácsnőt keres Fürst Ödönné, Simonyi u. 28. 695b

Férfiurha
vasaláshoz munkás felvétetik. Palotai, Honvéd ucca 9. sz. 4755-a

Könyvelésben
és irodai teendőkhöz némi jártassággal bíró, jó kézirású kisasszonyt keresünk azonnali belépésre. Sajátkezüleg írt ajánlatokat életkor, eddigi működés és fizetési igények megjelölésével „Biztos jövő” jellegre e lap kiadójába kérünk. 756b

Női
és férfi alja munkások felvétetnek. Degenfeld-tér 11. 746-c

Intelligens,
jómegjelenésű urak és hölgyek havi fix fizetéssel propaganda munkára állandó alkalmazást kapnak. Nyugdíjasok és kereskedelmi alkalmazottak előnyben. Jelentkezés aug. 31-én d. e. 10-12-ig és d. u. 5-7-ig. Cim: Bethlen ucca 24. — Steierknál. P. Gy. 4751c

Allandó
munkára önálló varróleányok és kifizető lány felvétetik. Szechenyi 26., varroda. 692b

Ügyes kifizető
felvétetik. Hatvan u. 1., II. em. 17. 728-d

Lakást keresők

Három egyetemi hallgatónak
keres október elsejére uric családnál szobát. Cimeket kérek keddig a kiadóba. 713-c

Ingatlan

Felesbérlet.
48 és fél kat. hold Hajduhadház határában kiadó. Értekezhetni a Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezeténél, Hunyadi ucca 2. Telefon: 17-49. 1412d

Eladó
szülő Vámospercsen, 20 kat. hold, közvetlen falu alatt, télen, nvaron lakható villával, vincellér lakás, borház, teljes felszereléssel, idei terméssel, kedvező fizetési feltétel mellett azonnal átvehető. Értekezni lehet: József kir. herceg ucca 52. 531d

Maróthy György ucca 10.
számu nagytelkű ház, gazdálkodónak alkalmas, beköltözhető lakással, eladó. — Ugyanott 30 kat. hold feketé, buzatermő föld, jó tannyával eladó. 4817d

Óriási
terméssel 300 négyzetöglő házhely bekerítve Homokkertben eladó, négyzetöglő 8 pengő, csendöröknek, vasutasoknak alkalmas. — Kossuth 59. 4805d

Dunántulon
több 400-500 holdas és azonfelüli és aluli birtok igen előnyös feltételek mellett eladók. Értekezhetni: Rosenfeld Sándor, Miklós ucca 4. szám alatt. 758-b

Eladó
Hajdunánáson, III. ker., Nádasdi ut 5. három szobás, konyha, kamarás családi ház parkszerű udvarral Ugyanott vasaszertergapat, fűrógép, stb. Értekezni fenti szám alatt. 4032-c

Állás keresők

Okl. születésű,
egyben éves bizonyítványokkal bíró ápolónő orvosi rendelőbe, vagy privát beteghez is ajánlkozhat. Szíves megkeresést a kiadóba kér „Ápolónő” jellegre e lap kiadójába kérünk. 122-d

Bejárónőnek
ajánlkozhat egy magános asszony. — Borbély Istvánné, Rakovszky u. 20. 4878d

Beteget
gondozni vagy házhoz főzni elmegeyek. — Ehrenfeldné, Hatvan ucca 64. 629d

Gazdasszonynak
vagy házvezetőnőnek ajánlkozhat intelligens németajkú nő, ki a háztartás minden ágában kiváló jártassággal bír, gyönyörűen varr, német oktatást is vállal. Cim a kiadóban. 4698-d

Ellátás

Zsidó
Diákinternátus (igazgató dr. Kardos László) Nemzetőr u. 6. Telefon 10-70. Beiratkozás 9-12-ig és 4-6-ig. 290d

Két
kisebb diákot teljes ellátásra elfogad izr. uric család. Zongorahasználat s tanítás nyelvekre is. József kir. herceg u. 35. II. 384d

Izraelita
gyermektelen házaspár teljes ellátásra elfogad izraelita elemi, polgári, vagy gimnáziumi fiú, vagy leánytanuló mérsekelt, olcsó árértékes felügyelet mellett. Kardos Hugó, Rothermere (volt Darabos) ucca 29. szám. 480d

Tanár
középszkolai növendéket teljes ellátásra elvállal. Cim a kiadóban. 526d

Egy-két
izraelita diák teljes ellátást kaphat uri családnál. József kir. herceg ucca 29. 318d

Mérsekelt
díjazás mellett tanuló leánykát uri család vállal teljes ellátásra központban. Cim a kiadóban. 645d

Minden iskolához
közel két-három diákot teljes ellátásra elfogad uri család. Rákóczi ucca 35. 690c

Teljes
ellátásra elfogadok középiskolai tanulókat gondos felügyelettel. Kálvín-tér 11., keresztépület. 4927-c

Diáklányokat
teljes ellátásra elfogad uri család zongora- és fürdőszoba használattal. Deák L. Csapó u. 30. 4762-a

Orth. kóser
házikoszt ebéd 1.20 pengőért Erzsébet ucca 5. sz. alatt. 749-b

Eladók

HAZIASSZONYOK FIGYELMÉBE! Befőzéshez szükséges pergamen papírok különböző vastagságban, valamint Celophan átlátszó befőző pergamen borítékban, gummi leköttével, befőttes üvegekre való csinos nyomtatott címkék, befőzéshez szükséges spángák olcsó árban kaphatók Hegedűs és Sándor Rt. papírkereskedésében, Piac u. 34. sz.

Jókarban
levő butorok nagyon olcsón eladók. Péterfia 6., udvarban jobbra. 739-a

Hegedű,
rég. eladó. Széchenyi ucca 47., borbélyüzlet. 736-a

Eladó
egy teljesen új oldalkosaras Balech-motor. Kigyó u. 4. 740-c

Kiárulás.
Férfi divatszövetekben bámulatos olcsó árak. Csapó u. 4. Domán. 755-b

Két
puld, két stelázi, 1 folytonéggő kályha olcsón eladó. Csapó 17. Guttman. 748-a

Egy
szép ebédülő kredenc, nagy tükör, asztal jó karban olcsón eladó. Böszörményi ut 49., hátul az udvarban. 2401-d

Szenzációs olcsó árak!
Gyermekruhák már 1 P 80-tól kezdve kaphatók a Gyermekdivatházban, Városházépület. 32-d

Eladó
literes, félliteres és kisebb likőrös és boros üvegek. Érdeklődni könyvkereskedésben, Piac 34. 2145-d

Cipő,
saját készítmény, garantált, mélyen leszállított árban Degenfeld-tér 11. Király fűszerüzlet mellett. — Katz Bernát. 745-c

Zongora
előnyös részletfizetési feltétel mellett kapható. Pianinó bérbé kiadó. Szendrő zongora raktárában, Batthyány u. 22. 723-c

Bor
64 fillér, 5 liter vételnél 60 fillér. Othello vörös 80 fillér. Glück, Magoss György tér 9. szám. 753-c

Iskolahegedűk,
vonók, tokok, mindennemű hangszerek, húrok és alkatrészek szükségletét legelőnyösebben beszerezheti Szendrő hangszerárúházában, Batthyány u. 22. szám. 1365d

Egy
teljes, szép, gyönyörű ebédülő, ablakfüggönyvel, asztalterítővel, külön egy sífon és kredenc fehér márvánnyal sürgősen eladó. Arany János 13. 515d

Gyermekszék,
kettős gyermek játszószekek, játékok, cipők, rézpermetező és egyebek eladók. — Miklós u. 4. 464d

CHAMOTTE TÉGLA
és habarcs kapható: Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. sz. 1100-d

Anód
accumulátor 90 voltos szekrényben. fűtő accumulátor. 4 volt. D. L. g. 2. szekrényben olcsón átadó. Miklós ucca 17. 47-d

TANKÖNYVEK
az összes iskolák részére az előirt legújabb kiadásokban kaphatók új vagy használt állapotban. Minden iskola részére füzetek, író- és rajzszerke a legnagyobb választékban és olcsó árban beszerezhető. Aczél Antikvárium könyv- és papírkereskedésében, Széchenyi u. 2. 6276d

Három
ablakra való plüss függöny eladó. Megtekinthető délelőtt 10-12 óráig. Szent Anna ucca 5., emelet. 4929-b

Rádió
háromlángos hangszóróval olcsón eladó. Hunyadi u. 24. szám. 750-a

Szörmebunda,
használt hálósobabutor, szép fekete íróasztal, fehér gyermekágy — elköltözés miatt nagyon olcsón eladó. Nagyerdői tejivóban. 751-c

Válaszok

Üzlethelyiség
kiadó október 1-re. Király ucca 5. 5911d

Üzlethelyiség
Deák Ferenc ucca 2. szám alatt kiadó. Értekezhetni a házfelügyelőnél. 644-d

Pénz

Betétekre
most is mi adjuk a legmagasabb kamatot. Kölcsönöket olcsón folyósítunk. Debreceni Népszövetségi Hitelszövetkezet, Szent Anna u. 10-12., Batthyány u. sarok. — Bérpalota. 1360d

Változások

Az Erzsébet-ut
és vasúti hidon át vezető uton elveszett, másnak értéktelen temetői regiszteres könyv megtalálása jutalommal részeseül Kauffmannál, Szepességi u. 24. 721-d

Német
órákat ad dr. Kövessi, Harasnyai G. u. 25. 712-d

A Csipkeüzletben
Hatvan ucca 1. tekintse meg a legújabb divatmintákat. — Versenykivüli árak és óriási választék. 1435-d

CEMENTLAPOK,
betoncsövek, — kutgyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárúházában, Debrecen, Károly Ferenc József ut 3/b. sz. 1100-d

Elcserélnem
duplarugós szép nagy gramofonomat 30 darab lemezzel jókarban levő kerékpárért, Kincseshegy, Kincseshegy u. 18. 1936-d

Poloskairást
ciángázzal, vagy szabadalmazott folyadékserrel és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloska-, sváb- és patkányirtószert kapható. Nánásy, Kossuth ucca 47. Telefonhívó 8-45. 416d

Angolra
jutányosan tanítok. Amerika módszer szerint is. Arany János 62. 673d

Brück
tanár zongora tanításait megkezdte. Jelentkezés lakásán, Piac ucca 6. I. e. 667c

Kiváló
módszer szerint hegedűoktatást nyerhet Szenes Jenő hegedűtanárnál. Cim: Péterfia u. 42. 549c

Tanárjelölt
elemi, vagy középiskolai tanulókat korrepetálását vállalja. Cim: Fazekas Lajos, Rákóczi ucca 32. 693d

Sertést,
bármilyen nagyságú, vagy vagy bármennyit feles tartásra elvállalok. Motor malom, Hajdubagos. 696b

Ondolálás
80 fillér, hajmosás 80, manikűr 40, női hajvágás 40, borotválás 16, hajvágás 20, fazonra 30 Tománál, Miklós u. 53. 737-b

Pénzestársat
keresek gépipari vállalathoz. Piac ucca 83. Szerelő műhely. 744-b

Zongorahangoló
Gärtner Széchenyi ucca 15. 735-b

Zongoratanítás
kezdőknek és haladóknak zeneakadémiai módszerrel. Brück Zsuzsanna, Piac u. 6. 738-c

Snaucer
fajtszta pedigres fiatal, hasonló menyasszonyt keres. „Kölykök közösen” jellegre Független Újság Kölcsonkönyvtárba, Széchenyi ucca 2. 734-a

Kiadó
egy szénás raktár bármely célra. Kigyó u. 4. 741-c

Mázolást
és szobafestést jutányosan vállalok. Arany Janos ucca 22. Sárossy József. 4602-d

Gyors-
és gépirás tanítás szeptemberben megkezdődik. Ferenc József ut 22. III. 3. 4818d

Zongorázn
tanit kezdőket és haladókat jutányosan zeneakadémista. Kölcsey 9. Telefon 11-38. 4777d

Kérelm!
Egy 5 családós hadirokkant kéri a nemeslelkű közönséget, hogy közösen 70 pengő kölcsönt részére gyűjtsenek, amennyiben azal magának kerékpárt vesz és nyomorult helyzetében álláshoz jut. Cimeket „Hadirokkant” jellegre a lap kiadójába kérek és a pénzt újévig vissza fizetem.

Született
angol tanárnő délelőtt jutányosan tanit. Kenyeres, Széchenyi ucca 53. 729-a

Zongorázn
cigányosan natur módra tanítok. Cim a kiadóban. 733-b

Nyakkendők
javítását, tisztítását, fordítását kifogástalanul igen olcsón vállalom. Szent Anna és Teleki u. sarok. Teleki u. 3. 4929-d

Orakönyveléseket,
francia nyelvtanításokat vállalok esti órákban. Szíves megkereséseket „Lelkiismeretes” jellegre kiadóhivatal továbbit. 4935-b

Emeletes
házak tatarozását jutányosan vállalja Kállai közművesmester. — Könyves Tóth u. 5. Tartós és jó munkáért garancia. Független állvány kikölcsönzés. 754a

Válaszok

Jókarban
levő üstházat, üsttel együtt megvételre keresek. Diófa ucca 15. szám. Rosenfeld. 484d

Használt
jókarban levő szódavizgyárat komplett veszek. Hajdubagos. Motormalom. 694b

Fajmüstöt
veszek hordórt, hordókat eladok, nagy pincéket bérbé adok. Márton Kálmán, Póroszlay ut 10. 4936-c